

Тирана, Атина, Софија...

СДСМ ги распродава националните
интереси каде што ќе стигне

Три недели - триста скандали

Заев почна да ги плаќа
испорачаните фактури

Дипломатија базирана на лажен оптимизам

Колкава цена ќе платиме
за НАТО и за ЕУ?

Република

бр. 251, година VI

петок, 23 јуни 2017 година

цена: 50 денари

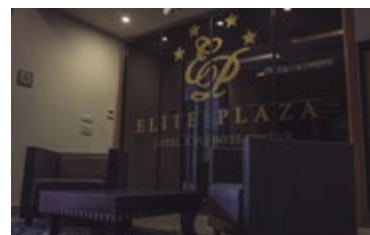
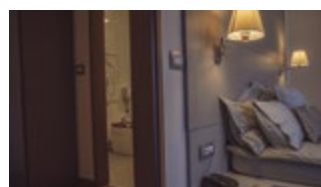
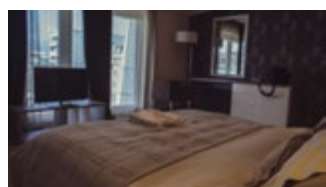
ПРЕДАВНИКОТ ГО ТРЧА ПОЧЕСНИОТ КРУГ

ЗАЕВ ЗА УШИ ДОНЕСЕН НА ПОКЛОНЕНИЕ ПРЕД ЦАРОТ

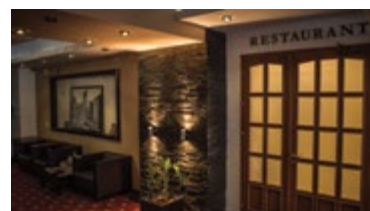

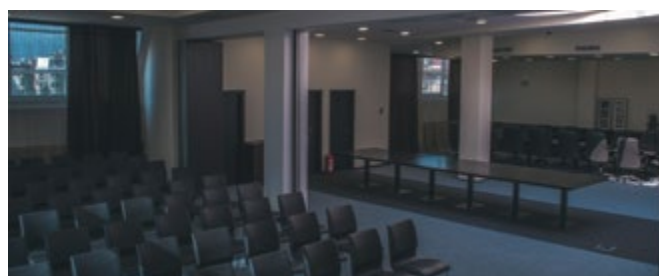
ЕЛИТ ПЛАЗА
Хотел и Бизнес Центар – Скопје
• • • www.eliteplaza.mk • • •
Нова приказна во градош

**Модерен и луксузен
хотел со 4 ѕвезди**
Лоциран позади
Универзалната сала
во Скопје

2 комплетно опремени конференциски и свечени
сали за прослави, деловни простории како и катна гаража
на 5 нивоа во склоп на самиот хотел
.....
За миговите за релаксација и рекреација ЕЛИТ ПЛАЗА
нуди најсовремено опремени Фитнес и спа центар

ЕЛИТ ПЛАЗА - Хотел и бизнис центар Скопје • Тел: +389(0) 2 5514 888 | info@eliteplaza.mk | reception@eliteplaza.mk

АНАЛИЗА

Три недели - триста скандали: Заев почна
да ги плаќа испорачаните фактури

9

КОЛУМНА | Ацо Станковски

Романса

14

ЛИЧНОСТ НА НЕДЕЛАТА

Насер Селмани

16

ЕКОНОМИЈА

Испаруваат ветувањата за подобар живот

18

ОБРАЗОВАНИЕ

Ако Скопје е Македонија, дисперзирани студии
не ни се потребни

22

ЗДРАВСТВО

На чиј грб ќе се лечат Албанците
во Македонија?

25

КУЛТУРА

Канческа-Милевска супериорна
во дебатата со Алаѓозовски

28

СВЕТ

Турција добила една милијарда евра од ЕУ
за развој на демократијата

30

СПОРТ | ИНТЕРВЈУ

Каратистите на Металург го освоија првото
место на Европското првенство за региони

46

Вовед

4

СДСМ ги распродава националните
интереси каде што ќе стигне

6

Актуелно

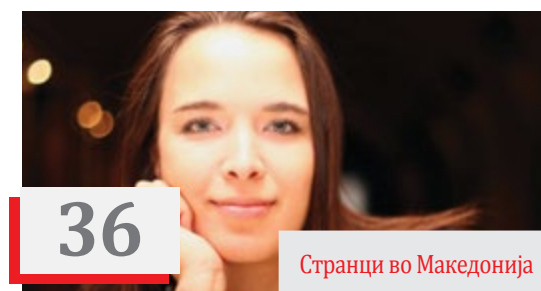
Заев за уши донесен
на поклонение пред царот

колумна | Горан Момироски

12

Колкава цена ќе платиме
за НАТО и за ЕУ?

36

Странци во Македонија

Ана Кондратенко од Русија

ДНИД Прва Република ДООЕЛ Скопје

бул. Илинден бр. 9
1000 Скопје
republika@republika.mk
contact@republika.mk
sport@republika.mk

Директор: **Доне Донеvски**

Маркетинг:
Стојан Георгиеvски,
Габриела Мирчески
тел. 02 / 32 99 999
факс. 02 / 32 99 998

Издавач / редакција: **ДНИД Прва Република ДООЕЛ Скопје**
бул. Илинден бр. 9, 1000 Скопје

ж-ска: 500-0000007811-68
депонент банка: Стопанска Банка АД Битола

Претплата: тел. 02/3089-306

www.republika.mk ■ facebook.com/nedelnikrepublika

Главен и одговорен уредник: **Ненад Мирчевски**
Заменик главен и одговорен уредник: **Билјана Зафорова**
Редакција и соработници: **Александра Мазнева - Бундалевска,**
Невена Поповска, Наум Стоилковски, Александрија Стевковска,
Бојан Момировски, Кристина Николова - Кузмановски,
Катерина Митиќ, Горан Зивчевски

Колумнисти: **Горан Момироски, Љупчо Цветановски,**
Ацо Станковски

Лектори: **Анета Љубеvскиј**

Фотографија: **Александар Ивановски**

Графички дизајн: **Никса Георгиеvски, Билјана Неделковска**

Печати: **Печатница Серафимовски, ул. Лисец бб, Скопје**

Испечатени примероци: **3.000**

Датум на печатење: **22 јуни 2017**

ВОВЕД

ТИРАНА, АТИНА, СОФИЈА...

СДСМ ги распродава националните интереси каде што ќе стигне

Ненад Мирчевски | главен и одговорен уредник

Средбата на Заев и на Борисов во Софија и најавите за потпишување „договор за добрососедство“ е само чекор плус кон целосно бришење на македонската историја и посебност. Нема друго логично објаснување за налудничавиот потег на Заев за безусловно прифаќање на барањата од нашиот источен сосед како услов за поддршката на тамошните власти за членство во ЕУ и во НАТО.

Заев го опиша денот како „Затворање на поглавјето на национализмот“, прифаќајќи ги обвинувањата дека Македонците се виновни за наметнатото отворено прашање за добрососедство со Бугарија. Секој нормален човек ќе се праша што точно затвора Заев? Ако договорот е историски, како што го најавува тој, бандитите

од СДС и Соросовите медиуми, тогаш зошто се крие од македонската јавност? Зошто место да им се додворува на странците со навреди кон сопствениот народ, не застане пред Македонците како вистински лидер за да им ги соопшти „убавите вести“ од Софија? Кој му дал право да преговара и да распродава национални интереси сам, без претходна консултација со народот и со научната јавност?

Шокантно е како Заев си дозволува на своја рака да донесува вакви одлуки без транспарентна научна дебата на која ќе бидат изложени сите придобивки, но и опасности од вакви историски одлуки. Впрочем, од неговото инсталирање на власт тој и не знае да каже друго, освен да најавува дебати за разни, многу поневажни прашања. Што е

проблем ова исклучително важно прашање за Македонците да биде поставено јавно за тој како човек што се нуди да ги затвори отворените прашања со соседите да ни објасни на сите како успеа да ги омекне соседите без да им наштети на националните интереси? Дали, можеби, имало дебата, но само во затворени кругови, во присуство на вистинскиот премиер Цес Бејли или Заев, загубен во простор и во време, на тие средби само кима со глава и прима наредби? Дали е свесен дека мандатот даден од амбасадорите не му дозволува да прави што сака со државата и дека еден ден ќе одговара за еден куп предавства?

Ако договорот што го нуди Бугарија е толку лесно прифатлив досега ќе го прифатеше еден од претходните премиери. За споредба, во преговорите што ги водеше ВМРО-ДПМНЕ претходно беа вклучени и академици од МАНУ. Самите академици, кои би требало да бидат чувари на нашите национални бележја, беа против одредени точки од договорот за кои сметаа дека можат да бидат кобни за нас како народ ако ги прифатиме во форма што ја нуди соседна Бугарија. Имено, трите најспорни точки во тогаш понудениот договор предвидуваа откажување од македонското малцинство во Бугарија, откажување од сопствената македонска историја и прифаќање заедничка

историја и откажување од македонскиот јазик. Нормално, таквото условување од Софија не беше прифатливо за владата на ВМРО-ДПМНЕ, како и за ниту еден друг претходен македонски политичар што бил на некаква државничка функција, вклучително и за Љубчо Георгиевски. Но, на човек без никаков морален капацитет, поставен од странски центри на моќ да донесе сериозни одлуки на штета на сопствениот народ, очигледно, му требаа само две недели за да го прифати катастрофалниот договор.

Сепак, Заев се лаже ако мисли дека толку лесно ќе помине договорот кај македонскиот народ. Пред да излезе Заев на заедничка прослава на Илинден со Борисов ќе мора да одговори на десетици прашања. Пред сè, ќе мора јавно да каже дали Македонија има своја историја пред 1944 година, или македонската историја ѝ ја подарува на Бугарија за лични интереси?

Дали илинденците што го положили животот за слободна Македонија биле Бугари или Македонци? Впрочем, Македонија никогаш немала против на нејзините најсветли дати од историјата да пречекува гости од други држави. Може да се прифати дека во одредени периоди историјата на двата народа се преплетувала, но не и дека не постои македонска историја. Расчистувањето на тие детали треба да се остави на науката и на историчарите, а никако не на Заев, црпнатиот од нивите во Муртино.

Прифаќањето на договорот понуден од Софија во облик каков што го нудеа досега е многу поопасен од тоа што на прв поглед изгледа затоа што тоа е чекор кон самоубиство на еден цел народ, т.е. со тоа се отвора врата за промена на името без гаранции за идентитет и за јазик. Со други зборови, додека да стигнеме до некакво решение за името со Грција,

ние самите ќе си ги поништиме идентитетот и јазикот.

На овој начин сами се бришеме како народ, кој ќе остане без сопствена историја, без јазик и идентитет. Промената на името ќе биде само заокружување на самоубиствениот процес. Сево ова покажува дека овој човек што е поставен да ги исполнува наредбите на „дипстејт“ нема никаква почит ниту кон македонскиот народ, ниту кон своите предци, кои со крв ја платиле слободата што денес тој ја ужива. Останува да видиме дали народот ќе дозволи секоја будала да ја продава Македонија и нејзиното историско наследство или ќе му стави крај на ова скандалозно предавство. ■

НОВАТА OCTAVIA. КЛАСА ЗА СЕБЕ!

Škoda Octavia од 14.330 € (885.594 ден.)

Елеганција во совршени пропорции. Промените во новата Octavia се веднаш забележливи. Таа сега изгледа помоќно, а истовремено поемотивно, особено во надворешноста. Однатре, едноставно паметните решенија доаѓаат уште повеќе до израз со новите мултимедијални системи, кои поврзувањето го прават уште полесно.

www.skoda.mk

facebook.com/skodomacedonia

ПОРШЕ СКОПЈЕ
бул. Боро и Кире Паликов 4
Скопје
тел: 02 26 26 266

ДЕ ЛУКС АУТО
ул. 500 бр.55
Куманово
тел: 031 444 999

МКМ АУТО
ул. Генерал Боро Паликов 66
Струмица
тел: 034 32 33 34

PORSCHE
MACEDONIA

ЈОСИФОВ
Димитрие 66
Битола
тел: 047 241 915

ЗАЕВ ЗА УШИ ДОНЕСЕН НА ПОКЛОНЕНИЕ ПРЕД ЦАРОТ

На денот на свети Илија, симболот на македонскиот непокор, на Заев му е организирано да ги предаде македонскиот јазик, македонската историја, да се откаже од македонското наследство, од македонскиот народ и во Македонија и во соседството. Сета македонска историја е поврзана со тој свет ден и на тој ден е посакувано да заврши. Да се стави точка на 2 Август. Да не се слави, да се замрази, да се врзе со предавство, да биди срам, гадење, нагон за повраќање. Место национална гордост, 2 Август да биде чивија во џонот, која ќе боде на секој обид за исправање на „кичмата“

Пишува | Наум Стоилковски

Македонската историја веќе е променета. Заев ја смени, ѝ даде друг тек на историјата. Се запиша во неа со големи крвави букви како предавник на македонската историја, македонската вековна борба, македонските херои, македонските жртви, македонскиот идентитет, јазик, писмо, мелос, народно творештво. Подготвува учебници со избришана и ревидирана бугарска фашистичка окупација, со ретуширана пролеана македонска крв, убиства и измачувања, со оправдување на стрелањата во Ваташа, сверствата во скопскиот Тутунски комбинат, депортацијата на Евреите во логорите. Немир ги буди духовите на македонските патриоти, и комити и партизани, и тие се дигаат од вечните почивалишта преку свездената македонска современа јавност. Вековната борба за опстојување на македонската нација со сите нејзини посебности, јазик, култура, историја, секако и народни умотворби, ритам,

мелос, обединети како идентитетски прашања, сега не само што е доведена до работ, туку се лизга низ раце на Македонците пред сечии очи.

Македонската борба за посебност е историја што е огледало на сечија злоба, која е неискоренета во соседството, затоа и бришењето на македонската историја е посакувана од сите. Народ не ќе постои без историја. Историјата е чувар на нацијата, таа е идентитет. Оттука, Заев го истрчува „кругот на предавникот“ Брисел, Атина, Софија, за сето тоа да финишира на 2 Август. Не случајно е избран најголемиот македонски национален празник. Токму на денот на свети Илија, симболот на македонскиот непокор, на Заев му е организирано да ги предаде македонскиот јазик, македонската историја, да се откаже од македонското наследство, од македонскиот народ и во Македонија и во соседството. Сета македонска историја е поврзана со тој свет ден и на тој ден е посакувано да заврши. Да се стави точка на 2 Август.

Да не се слави, да се замрази, да се врзе со предавство, да биди срам, гадење, нагон за повраќање. Место национална гордост, 2 Август да биде чивија во џонот, која ќе боде на секој обид за исправање на „кичмата“. Со одземање на историјата на 2 Август, на револуционерниот дух, на непокорноста, на политичката мапа среде Балканот ќе постојат луѓе со ампутирана меморија, која ќе ја пополнува кој како стигне во Брисел.

Не поминува тоа што Зоран Заев своето предавство на македонската историја сака да го прикаже како решение од „исклучително политички причини“. Бидејќи да беше „политичко“, место идентитетско прашањето за предавање на македонската историја, македонскиот непокор, македонската борба за самоопределување, па и за македонскиот јазик, македонската

нација, македонскиот народ, кој како малцинство е прегазен во соседствата, досега илјада пати ќе беше решено. Јасно е дека „добрососедството“ не го градат декларации и договори, туку почитувањето, пред сè, на своето и на туѓото. Заев, пак, добрососедството го „гради“ со отстапување на историјата, со бришење на илјадници жртви од бугарската чизма, со негирање на фактите за бугарскиот, но и за грчкиот фашизам - некогашен и актуелен.

Македонската историја за македонската борба ниту била, ниту е измислена, ниту е нова, ниту припаѓа само на одредена генерација бидејќи, за жал, нема нација како Македонците во Европа и во светот, која била повеќе напаѓана и негирана. Уште помалку, таа борба не е „политичко прашање“, ниту, пак, била ексклузивно право на определена политичка матрица или партија. За Македонија се бореле и националисти и комунисти и социјалисти, и комити и партизани, и селани и даскали, а никому ваквите определби и политичка филозофија воопшто не му биле важни. Така било со векови; низ борбите за слобода од разните ропства, од окупаторски војски, анектирани територии, па и по создавањето Република Македонија во рамки на југословенската држава; а уште повеќе по нејзината самостојност. И така до денес. Таа борба со сигурност ќе опстои и покрај недовлетноста на Зоран Заев, кој ѝ ја предаде македонската историја на тацна на Софија исполнувајќи им ги највлажните сншта на сите следбеници на фашизоидната дискриминаторска политика и антимакедонски фанатизам, од Божидар Димитров, преку бугарски европатреници, Росен Плевнелиев, Бојко Борисов.

Жални се обидите на медиумската соросовско-усаидска машинерија да го претстави предавството како „бравурозен“ момент. Со предавањето на историјата и на македонскиот непокор на подарок во Софија, Заев ја истрчува последната етапа од кругот на предавството, почнато од „патриотската“ безобразност, обвинувањето на Македонија за соседниот фашизам, бришењето на Македонците од нивната држава, бришењето на сè што значи врска на Македонците со македонското, прогласување на Македонците место за жртви за извршители на геноцид... Кругот е долг, а треба да заврши со бришење на македонската историја, со што се креира иднина со сечија, само не со македонска историја.

ДОКУМЕНТОТ НА УВИД

Никој не може да каже дека Заевата свита не беше пратена во Софија за да го потпише фамозниот договор за добрососедство, за тој потоа да парадира прегрнат со бугарска поддршка и за уши да биде однесен на поклонение пред царот. Но, што е тоа што му е ставено под нос за да го парафира, за толку брзо да увиди „зборче“, ситно колку шолја министерско кафе, па парафот да се одложи. Кој и како го доизработил документот што низа години не можеа да го состават работните групи за чијашто нова средба нема информација од 2014 година? Кога и кој ги договарал и решил спорните точки, кои не само што не се само малку на број, туку имаат и голема тежина?

Прашањето за заедничка историја секогаш било и ќе биде најголемиот проблем што го поставувала Бугарија во досегашните преговори. Точно е дека постои испретплетување на историските факти, но Македонија и македонскиот народ имаат своја историја, а Бугарија не може да бара ексклузивност врз неа. Честувањето и заедништвото врз македонскиот национален празник Илинден во сите наврати бил прво посочуван празник посакуван од Бугарија. Сега Заев од Софија, пред да се поклати пред споменикот на Самуил „бугарскиот крал“, најави заедничко одбележување на Илинден, односно „нашата заедничка историја“. И досега имало странски претставници на Мечкин Камен, но како гости, а не како кодомаќини. Историјата, оваа неревидирана од Заев, вели дека Илинденското востание е автохтоно, македонско, кренато без нијачија помош. Уште повеќе, тогаш се удруени темелите на македонската држава. Што договорил Заев во ревидирањето на историјата и на учебниците се обиде да објасни пред бугарските ме-

диуми, како на пример бришењето на „фашистички“ од написите поврзани со бугарската окупација, но тоа не е целосен одговор на ова прашање. Првично изостана реакцијата на МАНУ, која, за волја на вистината, последните неколку години соработува со БАН на полето на историјата, но, како што беше нагласено: „Научниците не секогаш мора да се согласат за некоја работа“. Особено што бугарските научници, како што посочи професор Чепреганов, инсистирале дека македонска нација постои од 1944 година. Доколку во МАНУ побрзо помине шокот од најавата на Заев дека е изработен договор со Бугарија, која во голем дел ќе влијае на македонската историја, дотолку побрзо МАНУ ќе треба да се огласи и да го побара договорот на увид, како и да инсистира да

биде вклучена во последиците што ќе произлезат од него. Пред сè, во делот на ревидирање на учебниците.

Вториот момент што Софија го негира е признавањето на македонскиот јазик. Тоа е директно засагање во македонскиот идентитет. Тоа што Бугарија не сака(ше) да прифати беше договорот да постои и да биде потпишан на македонски и на бугарски јазик. Во привремената декларација од 1999 година, таа што беше земена како основа за креирање на добрососедството, беше наведена формулацијата јазикот „во согласност со уставите на државите“. Всушност, Бугарија продолжува со негирање на постоењето на македонскиот јазик како посебен, меѓународно признаен, кодификуван јазик. Тоа неприфаќање на постоењето на македонскиот јазик од бугарска страна воопшто не соодветствува на воспоставување и на градење односи што би биле, пред сè, добрососедски, кон што, всушност, и е наменет овој договор. Ваквата по-

БРИШЕЊЕ НА МАКЕДОНСКОТО ОД МАКЕДОНИЈА

Штетата што ја предизвикува брзањето на Заев е огромна. Ако Заев прифатил договор во име на државата во кое самиот ја отстапува македонската историја и го брише македонскиот јазик, тогаш македонскиот идентитет, идентитетските одредници се оставени на бришан простор при идниот договор со Атина. Со право ќе се нагласува дека се преговара само „за име“, додека името на нацијата и идентитетот веќе се избришани и ќе произлегуваат од тоа ново име. Веќе нема простор да се остави правот да слегне, а потоа да се поправаат работите. Агендата на Димитров од Бугарија не е ништо поинаква од таа што ја турка Димитров во Грција. Договорот што е претставен во Софија е во директна врска со договорот што се очекува да биде подготвен во Атина. Оваа агенда во првите денови на владеење на Заевот калифат им нанесува огромна непоправлива штета на Македонците, на македонската држава, на македонските национални и државни интереси.

Тоа што Заев го нарекува „затворање на поглавјето на национализмот и на омразата“, а неговиот медиумски клан го опишува како историски момент, секако, не може да се одвои и од тиранската платформа, која, можеби, во целина

падна во втор план, но истрчувањето на кругот Брисел - Атина - Софија, воопшто не ја прекрива нејзината суштина. Не случајно Бујар Османи, како десна рака во Заевата свита во Софија, вели дека тоа било „историска посета“ за да се деблокира интеграцијата во ЕУ. Целта е јасна, преку таканаречените европски чекори да се загубат македонските етнокултурни обележја и Македонија да се раслои по етнички принцип.

Трагикомично е кога на сите „европски“ народи наоколу им прилега патриотизмот и го бранат правото да го одбранат своето, Зоран Заев да го квалификува македонското како патетично патриотско. За потсетување, Софија неодамна преку свој амбасадор го отвори „прашањето“ за македонската нација, за нив создадена по 1944 година „со сталинистички методи“ за искоренување на сето тоа што било поврзано со претходното. „Но, не можеле да го искоренат бугарското минато од колективната меморија“, заклучува амбасадорот Димитар Цанчев, на што Росен Плевнелиев се надоврза дека Македонија треба да влезе во ЕУ, но „не и македонизмот“.

Оттука, доколку договорот треба да го избрише македонското од Македонија, подобро е да се гради добрососедство без договор, отколку да имате договор што ќе создава проблематично соседство.

ЗАЕВ ПОЧНА ДА ГИ ПЛАЌА ИСПОРАЧАНИТЕ ФАКТУРИ

Пишува | Љубчо Цвејановски

Заев и неговата влада се одличен доказ на Ајнштајновата теорија на релативноста. Не дека имаат поим за и од неа, туку, едноставно, како по навика, не сакајќи ја докажаа.

Да, наједноставниот начин на кој најголемиот ум на светот им ја доловувал и доближувал релативноста на обичните и помалку обичните смртници, како на пример на американскиот претседател Рузвелт, е дека еден час со прекрасна жена ви изгледа како една минута, а неколку секунди со нога на парче жар ви прилегаат на денови.

Нашиот прекален муртински спасител, пак, докажа дека времето, дефинитивно,

е релативно. Истиот тој за само три недели владеење успеа да направи толку многу грешки, небаре е на власт три години. А гледано од квалитетот на „реформите“, можеби и повеќе т.е. не го „перат“ ни децении. Сите претходни влади, едноставно, можат само да му „подзавидат“ на сработеното. Оптимистите ќе речат, лош старт, ќе се „поправи“. Песимистите ќе се прашуваат дали за некоја година, ако продолжи вака, Македонија воопшто и ќе постои. Реалистите, пак, ќе се надеваат дека лудилото нема да трае и дека неговата влада ќе падне пред да влезе во „шема“ и пред да стори уште поголема штета. Логичен чин, но логиката не е силна страна на дејствата на СДСМ, на што наведува блиската и подалечна историја. По ноќта

СДСМ, дефинитивно, најзадолжената партија во историјата на Европа, почна да ги враќа напластените долгови. Веројатно не е лесно да им се должи на толку многу „донатори“ и политички „лихвари“, но начинот на кој почна да ги враќа долговите покажува дека македонските политикантски коцкари се во многу „тесно“. Замислете ситуација, донаторите притискаат да го одработи добиеното, СДСМ е свесен дека за тоа му требаат години, а тие му даваат месеци? Не му е лесно на СДСМ, маката странска голема, а настрана што „дома“ има триста проблеми. Замислете само, држава не се водела толку лесно. Имало земјоделци, депонии, деца со посебни потреби, автопатишта што бараат пари за градба и министри со потреба од дооброзование? А морало да се менува име и да се „задоволи“ прокиснатиот „чадор“, кој го донел таму каде што е? Таксират, макар сите „опозициски“ т.е. Соросови медиуми станале владини, а дел од другите ги притиснале СЈО, па смениле „бои“. Основниот проблем е што народот, кој милува да го нарекува стока, сепак, многу го потценил, многу

доаѓа денот, а по глупостите при владеење паѓа влада, нели? Арно ама, тие не ни требаше да бидат во неа, така што кога „чадорот“ реди, не барајте логика...

А, ако по утрото се познава денот, не чека долг, турбулентен ден со многу омраза, реваншизам и набиена антимакедонска агенда, ден во кој социјалдемократските опортунисти ќе ја покажат целата грдотија на своето партиско лице. Истите тие за чијшто лидер беше и е грдо лицето на Македонецот. Разбирливо, затоа што, очигледно, ниту го разбира, ниту му значи нешто. Прашајте ги Борисов, Косијас, Каракачанов, Каменос и дузина други „македонолуѓци“, ќе ви кажат најубави зборови за Заев...

ЗАЕВИТЕ ОПОТРУНИСТИЧКИ ПОЛИТИЧАРИ КОЦКАРИ СТАПИЈА НА СЦЕНА

Знаете, една стара приказка вели дека кога мајката ѝ давала совети на ќерката за идниот сопруг, велела: „Ако е женскар, немај гајле, сакал-нејќел со годините ќе му помине. Ако е пијаница, и тоа не е страшно, или ќе му помине желбата или ќе умре со алкохолот. Ама, ако е коцкар ќерко, бегај и не врти се, нему му нема спас! Ќе те уништи и тебе и сите околу него!“

За наша жал, во моментот, Македонија се соочува токму со влада на политички коцкари, цела опортунистички настроена алеаторска орда, која нема никаков проблем заради својата кариера да ги заложат целата земја, идентитетот, историјата, јазикот, името, грбот и химната.

Не верувате? Премногу ви е? Тогаш, сестете се само како почна кариерата на „определениот“ премиер, како две недели потоа се најде на истото место на злосторството за сите функционери од ЕУ да му кажат дека мора да го смени името за влез во Унијата и во НАТО, што бидна во Грција со неговото протеже Димитров и со последната, трагична посета на Бугарија. Ако ви е малку, споменете си за кумот на двојазичноста во Берн, за божемната вина на Македонија кон соседите, споменете си за грдото лице на Македонецот итн. Недоветните и „неверните Томи“ и натаму ќе велат дека е премногу рано, дека Заев и неговата влада, можеби, и не се толку одлепени и бескрупулозни, ќе бараат да им се даде време и ќе ги правдаат ли правдаат. Исто како и довчерашните опозициски, сега ултраправладини медиуми, „професионални“ чеда возљубени во Соросовиот сеф, кои доживеаја силна метаморфоза, па сега секојдневно во своите вести и весници пеат химни за Владата и пишуваат епови за Заевите успеси и за неговите неверојатно убави и крајно интелигентни министри со страшен потенцијал.

Во исто време, додека како канцер се шират низ македонските институции, недоветните прокламирачи на демократијата сè појасно покажуваат и докажуваат дека за нив ништо не е свето и дека, дефинитивно, за нив власта ги оправдува средствата.

Поведени од Соросовата идеологија на непостоенето нации и идентитет и раководени и теледирижирани од Џорџовиот наднационален механизам (кој кај него е само фантазија, а во РМ пуста реалност),

тело што во неговата теорија треба да ги раководи владите на „независните“ држави, Заевата влада стана најуспешниот модел и пример на исполнување на болните фантазии на амеро-унгарскиот милијардер и социопат. Фер, барем од нивна гледна точка, затоа што македонските Борги му должат милиони инвестирани во времето кога им беше најтешко во опозиција, пари што и ги донесоа на власт.

КАКО НАЈЗАДОЛЖЕНАТА ЕВРОПСКА ПАРТИЈА ЌЕ ГИ ВРАТИ ДОЛГОВИТЕ?

СДСМ преку своите медиумски мегафони се обиде да ја рашири приказката дека неговиот опонент, ВМРО-ДПМНЕ, била најбогатата партија во Европа. Колку и тоа да звучи смешно, дел од народот, кој секогаш со доза на скепса гледа кон ВМРО-ДПМНЕ, а со восхит и пиетет кон дејствата на СДСМ, истиот тој што има навика ретко да цвака, а почесто да голта, ја „прими“ без резерва и оваа небулозна приказка.

За нивна жал, пак, наспроти смешката дека ВМРО-ДПМНЕ во релативно сиромашна земја со два милиони жители е најбогатата партија во Европа, вистината е дека СДСМ се убедливо најзадолжената партија на стариот континент. Тоа е непобитен, поразителен факт. Веројатно, тој багаж е најголем и во светски рамки, барем во моментот.

Настрана што СДСМ должи на сите страни и има повеќе побарувачи на долгот. Како и секој коцкар, нели. Прашајте го Џамбазов. проблемот е што нашите политички але-

атори се задолжени кај многу „донатори“ и политички „лихвари“, кои, очигледно, ги брзаат за враќање на подареното.

Така, Заев и СДСМ сега во најкус рок треба да го исполнат ветеното. Проблемот е што, веројатно притиснати со уште многу години во опозиција, а лидерот и опкружувањето и со затвор поради незаконските дејства, тендер и уцени, тие ветиле дека можат да испорачаат во предвидениот, неверојатно кус термин. Поголемиот проблем е што зборуваме за име, идентитет и за историја. Дали како и секогаш, социјалдемократските опортунисти и блефери си дале премногу значење и се прецениле? Исто како што мислеа дека ќе го измамат Столтенберг, кој ќе нè примеше под ПЈРМ, лажејќи го дека за две години ќе дојдеме до решение за името со Грција? Или, навистина, веруваа во таа глупост? Го планираа ли истото „итрите“ социјалдемократски неранимајковци и со ЕУ, па Хан, Могерини и Туск мораа да ги симнат на земја со условот – неминовна промена на името?

Стар виц, кој одлично и реално го доловува дејствувањето на СДСМ:

Битолчанец седи во кафеана, доаѓа келнерката и прашува што ќе пие. – Сакам кафе, ама силно ко мене, а слатко ко тебе! – одговара тој насмевнувајќи се шеретски. По пет-шест минути таа му го носи кафето, тој го пробува, се мурти и ѝ вели: - Ало, малечка, да не си се преценила малку, а?

ШТО С НАПРАВИ ЗАЕВАТА ВЛАДА ЗА 504 ЧАСА?

Куса реминисценција на тринеделната егзистенција на новата Влада. Зборуваме за „цели“ 504 часа:

- Почнаа со „реформата“ на укинување на екстерното; не дозволија продолжување на трудничкото боледување; заминаа во Брисел, каде што Заев вети дека за две години ќе го „решат“ името ако нè примат под ПЈРМ; министерот за култура се покажа како дудук што не знае од каде е Чернотински, па за да се поправи побара казна за актер што „испука“ недоветен некрофил, кој го мрази уставното име, кое го поистоветува со сифилис и со кравјо лудило и кој се претставува како новинар; неговиот колега за финансии немал поим од бруто и од нето ДДВ; инвестиции привлекува министер што не знае што да прави со слободните зони; девет дена ја труеја Струга и околината (т.е. 100.000 луѓе) со пожар, кој можеше и требаше да се изгасне за часови; вицепремиерот за економија ќе го

регулира сопствениот енергетски бизнис (трет Македонец по богатството во светот); новиот шеф на дипломатијата Димитров замина на „баши рака“ во Атина само за да добие порака за смена на името, некој повторно се прецени; законот за јазици е готов, ама, очигледно, „чадорот“ бара да се одолжи примената; ги укинаа дисперзираните студии и им одмогна на илјадници студенти од внатрешноста; децата со посебни потреби место на одмор ги „пратија“ со шаторите во Жена-парк; извршија класична инвазија на институциите и сменија сè што може и не може (незаконската смена на директорот на АХВ, партиските кадри во МВР, МНР и во другите); „демократските законотворци“ издејствуваа промена на, за нив, неподобниот јавен обвинител Зврлевски; ги уништија производителите на праски и при наплив на овошје дозволија увоз од странство; ја реотворија тиранската платформа и дозволија влез на Албанците во преговорите со Бугарија (лично Османи го потврди тоа во Скопје); ги прекинаа работите на сите знајни и незнајни автопатишта во изградба; на поплавените од поројот во Порој и по две недели сè уште не им дале никаква помош; заминаа во Софија каде што Заев без срам и перде се поклати пред „бугарскиот цар Самоил“, вети дека ќе го слави-ме заедно Илинден и за три недели им „овозможи“ на Бугарите нешто за што се борат со векови. За жал, овде „точката“ е само интерпункциски знак.

Настрана, дали некој ќе ни ја објасни владината „мантра“ и чуму секој ден дузина министри од Заевата влада, вклучително и тој самиот, се сретнуваат и остваруваат долги средби со исто толку странски амбасадори. Нема утка, секој ден се случува истото. Другото, можеби пологично, прашање е зошто секојдневно ја заморуваат и „известуваат“ јавноста за средбите? Демек, се фалат со тоа? Логиката на нештата е дека треба да ги кријат средбите на кои налогодавачите им ги испорачуваат начарките и барањата, нели? Од друга страна, кога истите овие министри имаат време да сработат нешто во својот ресор кога по цел ден се на средби со амбасадори? Дали Рада сега има време за да си ја самонаплати киријата? И уште една работа, која недоветни-

те ја сметат за голем успех и силно признание. Замислете само, еден европски комесар ќе присуствува на седница на македонска влада? Вауууууу! Силно...

Нејсе што Австриецот повторно е испратен од „чадорците“ за да им го дигне рејтингот на Заев и на неговата влада, која се „отру“ од правење глупости во рок од 500 часа и која бадијала ја почестија со посета на Брисел при која истиот тој муртинец само се избламира, но замислете ја глупоста со кефот и со задоволството на една, демек (бар во моментот), самостојна, унитарна држава што некој туѓ чиновник или еврокомесар (читај министер затоа што Хан е тоа во и така имагинарната европска влада) ќе ги седи на светото место каде што таа независна држава ги донесува „самостојните“ одлуки. Пародија соодветна на „Монти Пајтон“.

Бугарите ги дочекаа со овации, Грците ги испофалија до небо (лично антимакедонистот Маљас го воздигна „капацитетот“ на Димитров), Албанците притиснати од „чадорот“ сè уште мудро молчат и го чекаат исполнувањето на фамозно исчезнатата тиранска платформа, а Србите му се лути поради учеството во немириите контра Вучиќ.

А кај нас? Додека Македончињата сè уште уживаат во катарзата од доаѓањето на „нивните“ на власт и полека глувеат и полека, но сигурно, паѓаат во депресија поради преголемите очекувања за вработувања и за унапредувања, Македонците сега засега се само неми сведоци на недоветните дејства на „Летачкиот циркус на Зоран Заев“, лик, кој поради спасителските наклоности одамна навлезе во шемата на Брајановото, те Заевото житие.

Политичката пародија продолжува, а нејзиниот крај ќе го определи токму нејзиниот интензитет и засегањето во идентитетските прашања, чин што сериозно почна со Бугарија. Прашањето е кој ќе ја преземе одговорноста за нанесената, ненадоместлива и огромна штета создадена од опортунистичките ликови на новите македонски социјалдемократски макијавелисти?

Што би рекол Клетников, многу, многу причини за несоница... ■

ДАШТЕВСКИ: И ПОКРАЈ ПОЧЕТНАТА ЕУФОРИЈА, ОВА НЕМА ДА ТРАЕ ДОЛГО

Премногу е очигледно дека сегашната влада е донесена на власт од центри на моќ со груба употреба на сила и со закана со сила, вели универзитетскиот професор Александар Даштевски, според кој тоа се гледа и од фактот што СДС не победи на изборите, а се прекрши и принципот на владина коалиција на најголема партија кај Албанците со најголемата партија кај Македонците, кој претходно силно го поддржуваше токму истата меѓународна заедница.

ДАШТЕВСКИ: Изборите беа наместени со купени гласачи од албанскиот електорат, но и од ромскиот и од турскиот електорат во Источна Македонија, од страна на НВО блиски до Сорос, кои требаше да бидат неутрални. Гледаме дека најголемиот дел од нивните активисти сега се или во Собранието или во владата. Се знае дека главната причина е тиранската платформа, која беше поставена така, што кога ќе ја види кој било што не ја знае заднината, ќе се исплаши од неа. Заднината е, секако, по никаква цена ВМРО-ДПМНЕ да не биде во владата бидејќи не е сигурно дека ќе игра по ноти, односно дека ќе го смени уставното име. Во меѓувреме, и албанските партии и СДС малку ретерираа од точките во тиранската спогодба, како што е признавање на Македонците за геноциден народ. Но дел од виталните интереси во платформата ќе бидат спроведени, а некои веќе се спроведуваат. Теута Арифџи најави дека се договорени седниците на влада и на Собранието да можат да бидат водени на албански јазик, што ќе биде решено со закон за јазиците, иако се работи за прашања што се однесуваат на целата територија на РМ. Претпоставувам дека и многу други прашања ќе бидат решени преку тој закон, а членот 7 од Уставот, кој предвидува дека службен јазик во Македонија е македонскиот, ќе остане само на хартија.

Македонија одамна е протекторат. Тоа беше евидентно во изминатите три години, кога сите правила за уривање на легитимно избрана влада од народот на РМ ги поставија тие. Дојде до директно кршење на правилата што сами ги поставија за предвремените избори со двојно одложување на изборите, за постигнување на посакуваниот резултат. Опозицијата, и покрај тоа, не победи, албанскиот фактор не би одел во коалиција со нив да не мора, но тоа е реалноста.

Сепак, сметам дека и покрај почетната еуфорија, ова нема да трае долго. Тоа што е наредено од нивните ментори, кои ги донесоа на власт, нема да се оствари многу брзо. Ветувањата на сите полиња не се остваруваат. Сега и за платата од 30 илјади денари, минимална од 16.000 денари и на лекарите од 100.000 денари ќе се отвора дебата, иако не беше кажано така во изборната кампања. Да не говориме за земјоделците. Тие и така веќе протестираат, а преостанатиот дел од субвенциите не ги добија, нема ни да ги добијат. Се укина бесплатното возење за студентите и за пензионерите. Веќе се погодени сите категории на граѓаните. Во септември, веднаш по првите 100 дена очекувам протести на граѓаните, кои уште од тиранската платформа се чувствуваат измамени. Тоа ќе ги отежне работите што се веќе закочени. Веќе имавме протести од здружението на граѓани „За заедничка Македонија“, кои достигнуваа бројка и над 200.000 на вечер. Ќе имаме интересна есен, но да причекаме да видиме дали ќе успее промената на името предвидена за наредната пролет. За локални избори, се чини, ќе мора да причекаме, како што беше тоа за предвремените парламентарни избори.

КОЛКАВА ЦЕНА ЌЕ ПЛАТИМЕ ЗА НАТО И ЗА ЕУ?

Кога пред десетина дена авторот на овие редови во интервју преку „Скајп“ за телевизијата „Нова“ кажа дека не би сакал да биде во кожата на премиерот Заев во поглед на очекувањата на народот за влез во НАТО и ЕУ доби сериозни критики (да не речам закани) од негови приврзаници и симпатизери, кои ваквиот став во оценија како наранчана вмовска атака на новата влада. За тие што го поддржуваат Заев, а не ги познаваат добро околностите во соседството, според првичните реакции од Атина и од Софија мојата анализа може да се смета за неточна. Заев во Софија и министерот за надворешни работи, Никола Димитров, во Атина беа пречекани коректно, од устите на Косијас и на Борисов течеше мед и млеко, а домашната антимовска јавност е егзалтирана, небаре Македонија со едната нога е веќе во НАТО, а со другата први чекори од седум милји кон ЕУ. Но, реално, што, навистина, се случи и имаме ли причина да се радуваме на посетите на Софија и на Атина, како што се обидуваат да ни прикажат дел од медиумите и провладините креатори на јавното мислење?

Пишува | Горан Момирски

Објективно, одговорот на прашањето поставено во финалето на воведот на овој текст е негативен. Ниту една изјава, ниту еден чекор, ниту една анализа (освен една од весникот „Катимерини“ во која се вели дека Грција ќе има жешко лето и ќе мора да најде решение за името, кое ќе биде од интерес за двете земји) не покажува никакво поместување на позициите на Атина и на Софија. Напротив, од таму ни порачаа остро, како и секогаш, дека без решение на името и без договор за добрососедство по теркот на Бугарија, нема во НАТО, ниту преговори со ЕУ.

ЗГРЕШИЈА ЛИ СИТЕ ЗАПАДНИ МЕДИУМИ ЗА МАКЕДОНИЈА?

Поместувања имаше само во македонските пораки испратени од двете посети и од Скопје дека Македонија е подготвена на сè. Можеби лондонскиот весник „Фајненшл тајмс“ погреша во интерпретацијата на интервјуто на министерот Димитров, кое го промени од „Македонија е подготвена да го промени името за да влезе во НАТО“ во „Македонија размислува за влез во НАТО со референцата ФИРОМ“.

Но, дали сите други што го објавија првиот наслов, кој подоцна беше избришан, погреша или знаат нешто што ние

не знаеме. Сè уште. Дали погреша и влијателниот уредувачки колегиум на магазинот „Форин афеарс“, кој на својот профил на „Твитер“ во текстот за спорот за името објави: „За да влезе во НАТО, новата влада е подготвена да се откаже и од името Македонија“.

СТО ДЕНА МОЛК ЗА СИТНИ ГРЕШКИ, НИ СТО МИНУТИ ЗА НАЦИОНАЛНО ПРЕДАВСТВО

Македонија, иако одамна не е нормална држава, треба да го почитува периодот од 100 дена на новата влада во кој секој политички противник или критичар на владата, па дури и добронамерник, не би

требало да ја напаѓа владата. И со тоа авторот на овој текст максимално се согласува. Но, го задржува правото да реагира и во првите сто дена на ситуации што нема да бидат поправени во вторите сто дена од работата на владата.

Особено затоа што три месеци и десет дена се доволен период во дипломатијата за да се направи таква штета што нема да може да биде поправена од ниту една друга влада. Сведоци сме на авантурата „Тајван“ и на признавањето од страна на владата на Љубчо Георгиевски и на нејзините партнери од ДА на островот, кој не го признаваат ни САД.

Барање помош од Атина и потпишување договор за добрососедство со Бугарија, па макар и на „македонскиот јазик, во согласност со Уставот на РМ“, не е страшна работа. Авторот на овие редови и претходно тврдел дека треба да се направи напор за приближување кон Бугарија и кон сите соседи со цел создавање пријателство на здрави основи, па дури и да загубиме нешто од таканаречените фолклорни елементи на идентитетот, иако, пошироко толкувано, и самиот идентитет е фолклорни категорија.

Дали ќе биде на македонски јазик или на македонски јазик во согласност со Уставот на РМ е сосема неважно доколку со тоа се добие силна поддршка од Софија и гаранции за влез во НАТО и во ЕУ. Меки ветувања, кои немаат никаква поткрепа, веќе не ни се потребни, ги имавме последниве 20 години повеќе од доволно.

НИВОТО НА ТОЛЕРАНЦИЈА ЗА РАЗУМОТ И ЗА ПРАВДАТА НЕ СМЕЕ ДА ПАДНЕ ДО ЗЕМЈА

Тоа што е реална опасност е новата влада, опиена од желбата да покаже резултати на полето на евроинтеграциите и охрабрена од членките на НАТО и на ЕУ, може до толку да го „спушти гардот“ во надворешната политика, по што ќе нема враќање назад.

Откажување од македонското малцинство во Бугарија или прифаќање на некое од имињата за кои зборуваат грчките медиуми „Горна“, „Вардарска“ или „Северна“ со сите придружни елементи на идентитетскиот пакет на кој инсистира Атина ќе биде крај за македонските надежи дека Македонија, ваква каква што ја познаваме, ќе опстане и во иднина.

ЌЕ НЕМА ОПРАВДУВАЊЕ ЗА НИТУ ЕДЕН СВЕСЕН ПОГРЕШЕН ЧЕКОР НА ШТЕТА НА МАКЕДОНИЈА

Ваков развој на настаните, без разлика дали би дошол во првите 100 дена или во кои било стотина дена од владеењето на која било влада, нема да биде удар само за македонската дипломатија, која во иднина ќе нема цврста потпора дома, како што има грчката дипломатија со „црвените линии“ зад кои стојат сите грчки партии, тоа ќе биде удар и за македонското национално чувство, по што ќе биде премногу тешко да се вратиме во живот. Ако Заев и Димитров планираат ваквите чекори, за кои се надеваме дека ќе ги нема, да ги правдаат со криминалот на ВМРО-ДПМНЕ, со режимот на Груевски или со 27 април, подобро да си купат карта во еден правец затоа што за нив овде веќе ќе нема ни живот ни здравје.

Не затоа што некој ќе ги нападне или ќе им изврши атентат, туку затоа што нема да можат да живеат самите со себе кога ќе сфатат што направиле. Деновите на искушение за нив допрва почнуваат, дали ќе ги издржат притисокот од преголемите очекувања што ги наметнаа во јавноста или набрзо ќе попуштат пред притисокот од странците, кои засега им нудат само стап, без морков, ќе дознаеме набрзо. Како и секогаш во животот, ништо нема да остане скриено и никој нема да остане неказнет, особено во случај на националното предавство.

Секако, како загрижени за иднината на Македонија, сите стегаеме палци и даваме поддршка за решение на спорот за името и за одлични односи со Бугарија, при што македонскиот идентитет ќе остане нечепнат. Нешто што, за жал, не му успеа ниту на големиот Глигоров, ниту на практичниот Трајковски, а уште потешко им одеше на Црвенковски и на актуелниот претседател Иванов. ■

РОМАНСА

Пишува | Јоцо Станковски

• Знаеш, Секо, од сите модернистички правци во уметноста кои се појавија со историската авангарда од Ла Манш, па до Урал, мислам дека надреализмот, иако се појави последен на сцената, дури во средината на дваесеттите години од минатиот век, сепак се покажа најдолговечен како естетски концепт, а со тоа, и најпророчки, carisci?!

• А? – Секо отворил уста, а очите му блескаат со инфантилно неразбирање. Кога Федерика одела во врвни лицеуми и колеџи, тој 'ргал на нива. Училиштето како еден вид комунистички гулаг му беше одвратно, но трпеше. Беше надарен со невообичаен инает. Никој не можеше да излезе на крај со него во фамилијата. Подоцна овој инает се претвори во волја за моќ. Политиката го извади од аграрниот пејзаж и му даде неверојатни, па дури и историски перспективи.

• Гледам, не си се занимавал многу со модерната уметност, Секо?! Но, сепак, насетувам во тебе уметник. Кога те анализирам на физиогноматски план, ме потсетуваш на моите два најомилени ликови од детството – Мики Маус и Џејмс Дин. Еден сицилијански, калабриски или наpolitански Џејмс Дин, Секо, carisci?!

• Ха, ха, ха, сè додека гледаш нешто вредно во мене, јас се чувствувам возвишено, Федерика.

• Ах, Секо, вистински центлмен си, вакви романтичари денес веќе нема, дури ни на југот на Италија. Многу ми е мило што те сретнав. Оној ден, кога „чадорот“ ми организира средба во Милано, ќе го прогласам за мој личен празник – Федрика го пофати за раката како дете. Тие шетаа покрај Сена во Париз, Секо беше екстатичен. Ја има најмоќната жена во Европа за љубовница, а и супер е во креветот. Колку повеќе се дружеа, толку Федерика повеќе му се допаѓаше. Единствено се плашеше да не се затреска во неа како млад мајмун. Што потоа? Како ќе ја склопи толку компликуваната реалност, или?

• Тогаш беше со Еди, а? – во Секо блесна мала молња на посесивност. Тој сакаше да владее без разлика на тоа дали се работи за пари, држава или жена. На Федерика ѝ ласкаше овој ситен анимализам кај, инаку, супервнимателниот и нежен Секо.

• Еј, Секо, кога прееска ти говорев за надреализмот бев многу инспирирана од нас двајцата, carisci? Кој би рекол дека ќе се најдам во ваква неверојатна ситуација?! – Федерика се чудеше, но Секо ѝ стануваше многу важен. Кон него негуваше едно многу чудно чувство, кое беше бескрајно комплексно, но

КОЛУМНА

истовремено силно и возбудливо. Вакво нешто не искусила во животот. Секо беше нејзин проект, за кој таа целосно се заложи, без остаток. На моменти ја ризикуваше и својата досега брилијантна кариера, но на крајот се исплатуваше. Преку своите врски со „длабоката држава“ го повика Брус Ли, кој за една пообемна сума евра ги среди сите суштински играчи во Скопје и го издигна Зека до тронот. Така Федерика изгради заштитнички однос кон Секо, кој во многу случаи се манифестираше како мајчински инстинкт. Од друга страна, Секо ја привлекуваше многу силно како маж. Покрај сите тие бескрвни зелки во Брисел, Секо беше вистинска луга феферонка. Понекогаш ѝ заличуваше на јужноамерикански професионален танчар на танго. Понекогаш, пак, на шпански матадор. Често фантазираше во своето џакузи во тајниот стан во Брисел, каде што неколку пати беа интимни со Секо. Во нејзината имагинација Секо беше ангелска светлина, љубов, на која не се надеваше. Неговата насмевка, детска и непосредна, ѝ даваше волја за живот во овој ужасен свет полн со најманијакални дејства, со дегенерици и фанатици од најрадикална провениенција.

• А, Еди? – Секо стануваше упорен. Тоа ја врати Федерика во реалноста. Неколку шатки тегнеа отфрлена кинеска апостолка, која се најде во темните води на Сена.

• Што со Еди?! – Федерика почувствува непријатност. Одеднаш Секо покажа чудна агресивност.

• Па, како реагира на сето ова? Сигурно веќе дознал.

• Еј, Секо, да не се плашиш?

• Јас да се плашам?! Па ти не знаеш кој е Секо. Такви како Еди можат под прозор да ми плукнат.

• Не биди сигурен, Секо. Еди има краток фитиљ, но ќе те толерира додека не го испорачаш Законот за јазиците и за името.

• Ух, ова навистина станува крајно вознемирувачко – на Секо му се слоши, но во овој дел од кејот на Сена немаше клупи за да седне и да си дојде на себе. Кафеаните и рестораните ги избегнуваа поради приватноста на Федерика. Секо наеднаш дехидрира, му доаѓаше да скокне во реката и да се изгуби во тие темни води.

• Смири се, Секо! Најлошото помина. Длабоката држава секој ден прска над Скопје со евтини, коњски седативи. Револуцијата е неможна. Сите се издрогирани, спијат, им се врти во глава. Немаат никаква желба за агресија. Знаеме што правиме, Секо, биди смирен. Доста беше вознемирување и уплав. А и страданија – Федерика се доближи до Секо и му ги целиваше двете лузни што му останаа на челото од тој кобен 27 април, од „Црниот четврток“.

• Ок, Федерика. Сето ова го правам за твоја љубов.

• Така те сакам, Секо, имај доверба во нас. Ние сме зад тебе, јас и „длабоката држава“.

• А, што е, всушност, „длабоката држава“?

• Ах, Секо, Секо, ќе врне. Ај да се вратиме во хотел, да водиме љубов, а потоа за време на вечерата ќе ти раскажувам за „длабоката држава“. ■

Рекоа, не порекоа

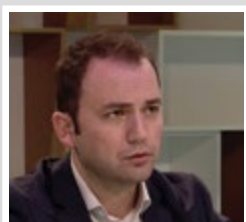
**ЉУБИША
ГЕОРГИЕВСКИ**

Од каде сега ние сме виновни за бугарската политика кон Македонија. Тоа е салто мортале. Ама повеќе мортале отколку салто. Верувајте дека тоа ќе се покаже многу скоро. Мене ми е многу жал што тој договор повторно нема да се реализира бидејќи ги читам овие знаци. Да ве фатат за уво за да се поклоните пред споменикот на цар Самуил. Што не го фатија Бранко Црвенковски така за уво. Јас лично ја организирав неговата посета. Не се фаќа секој за уво. Што не ме фатија мене?

**АНТОНИО
МИЛОШОВСКИ**

Ако е нешто поволно за ВМРО-ДПМНЕ и за јавноста од посетата на Заев на Брисел е фактот што нему му беше упатена јасна порака: Решете го името и ќе ги почнете преговорите за членство. Тука паѓаат во вода сите обвинувања дека ВМРО-ДПМНЕ била автократска, дека се работи за режим, за неуспешни реформи, за недостиг од слобода на медиумите, за невладеене на правото... Тоа беа сè споредни изговори, кои се товари на грбот на ВМРО-ДПМНЕ, а сите гледаме дека суштинската пречка да продолжи евроатлантскиот пат е блокадата од Атина, која е неоправдана и е поврзана со нивниот проблем со нашето уставно име.

**БУЈАР
ОСМАНИ**

Јазикот што го зборуваат повеќе од 20 проценти од граѓаните е, исто така, службен јазик. Што значи круцијалното унапредување што треба да го донесе овој предлог-закон е од локална официјална употреба, албанскиот јазик да го направи јазик со официјална централна употреба во централните институции. Тука граѓаните ќе ја видат разликата.

Насер Селмани

ЧУВАР ВО НАЦИОНАЛЕН ПАРК „ЗНМ“

Роген на:

1 мај 1973 година

Образование:
УКИМ

Професија:
Новинар

Завесата се крева, дами и господа, а на сцената стапува тој – првото перо новинарско, новинарот без рубрика, а со ЗНМ – Насер Селмани. Малкумина го познаваат како новинар, иако логично е на чело на новинарско здружение да стои човек од фелата. И, можеби, е новинар по звање, но, секако, е бизнисмен по професија. Од тие што тргуваат со новинари, манипулираат со термини, седат по политички скутови. Далеку од еснафот, во лулката на СДС.

Човекот што се прослави со приватизацијата на ЗНМ, кое од здружение на новинарите на Македонија

успеа да го трансформира во партиска подружница на послушници, е заслужено личност на неделата на „Република“.

Последнава недела на претседателот на ЗНМ му помина работно. Како и секој газда, така и тој оствари неколку бизнис-зделки, а подели и една кривична.

За почеток, се сретна со британскиот амбасадор во Македонија, Чарлс Гарет. И тој како и партијата на која ѝ припаѓа, ќе ги оправа работите во Македонија со помош на меѓународната. На средбата разговарале за мерките што треба да ги преземе новата влада за да се подобри состојбата со – секако погодувате – слободата на медиумите.

Селмани и дружината неделава го посетија и кабинетот на Заев, каде што, исто така, си помубетиле

за слободата на медиумите, и малку за партиите.

Сепак, слободата на медиумите изгледа е толку широка, што остава цело море метафори за слободно толкување. Ете, од морето слободни толкувања, метафори, уметнички и други слободи на изразување Селмани застана зад дружината и избра да толкува според степенот на смртност во фигурите. Секако, во духот на црниот хумор што им е хумор само нему и на дружината.

На пример, за некрофилот Тричковски, кого посебно го радува смртта на неистомислениците, ЗНМ на Селмани е шелтер-центар, резерват, национален парк. Таму Тричковски безгрижно си талка меѓу копачот за едните и каналот за другите и хранејќи се со насмевката на Селмани и на блиските, уринира врз херпесите и сифилисот на општеството.

Без згрозување, уметничка слобода е тоа.

Кога истите метафори ги напиша тастатурата на неистомисленикот Тони Михајловски, кој на „Фејсбук“ напиша „Би можел да го убијам Бранко Тричковски и око нема да ми трепне“, „Здружението на новинари на Македонија поднесе барање за кривично гонење до Основното јавно обвинителство против актерот и уметнички директор на

Македонскиот народен театар, Тони Михајловски, поради заканите изречени кон познатиот новинар и колумнист Бранко Тричковски“.

Насер смета дека ниша-нејки кон Тричковски Михајловски ги повредил членовите 144 и 394 од Кривичниот законик за што се предвидени казни од една до пет години, односно од три месеци до три години. За разлика од него, на познатиот новинар и колумнист никогаш, ама никогаш, не му успеало ова од прва погоди во Кривичниот законик. Тој е слободен и уметник.

Чудно како Селмани не побара на Михајловски да му суди преки суд, па на плоштад на гилотина. Чесно – Тричковски во резерват, Михајловски на гилотина.

Гневен на слободното толкување на метафорите на Насер, Александар Пандов кусо порача: „Ниту ќе не уплашите, а уште помалку демотивирате или дефокусирате, напротив сето ова не прави уште по ЕДИНСТВЕНИ во борбата за Македонија и да си знаете дека нема да ви помине! Единствено нешто што можат корисно да направат Насер, Тричко, Геро и друга платеничка орда е да го прифатат предлогот, кој од сите страни им го нудат, а тоа е да земат зелено џамче, по можност од 'скопско' и да ни ги бричат“. ■ (Р.Р.)

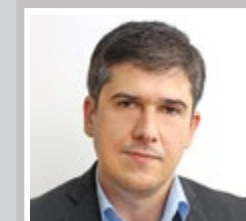
Рекоа, не порекоа

**НИКОЛА
ГРУЕВСКИ**

Ние сме партија што ги почитува сите, ги сака сите и сака да им помогне на сите граѓани на Република Македонија, настрана пропагандата што ја правеа против нас дека сме биле против Албанците или против муслиманите. Тие што се во нашата партија, без разлика дали се Македонци, Албанци, Роми, Турци или Бошњаци, добро знаат дека ВМРО-ДПМНЕ е партија што ги почитува и обединува сите и така и ќе продолжи во иднина.

**НИКОЛА
СРБОВ**

Убаво што се поклонил пред цар Самуил во Софија, но истиот Заев ќе го урива цар Самуил во Скопје

**ЉУБОМИР
ЦУЦУЛОВСКИ**

Тој што размислува за тоа какво име би требало да има Република Македонија, посредно се согласува со промена на нејзиното име. Јас таков проблем (како треба да се преименува Република Македонија: Вардарска, Горна, Долна или...) немам, ниту ме интересира, бидејќи не сум за промена на нејзиното име. Кој има таков проблем, нека размислува, нека анализира. Но, јас за тоа одбивам да размислувам и да анализирам.

СЕ ПОМАЛКУ НАДЕЖ ЗА ПОГОЛЕМ ПОРАСТ НА ЕКОНОМИЈАТА

Додека од една страна се најавува пораст на економијата од најмалку пет отсто, како основа за остварување на другите економски ветувања, меѓународните, но и домашните институции, како и стручната јавност, сметаат дека тоа е неостварливо и невозможно. Тоа само по себе ќе значи дека ќе паднат во вода и другите економски планови, како што е тој за зголемување на просекот на платите и на минималецот

Пишува | Александрија Сшевковска

Подобар и побогат живот. Ова се ветувања и најави, кои засега немаат никаква поткрепа од реалноста. Додека надлежните се обидуваат да одржат некое ниво на оптимизам, секојдневниот живот ги урива сите позитивни прогнози за среќен живот. Како прво, за да имаме подобар и поквалитетен живот, потребно е економијата да остварува повисок економски пораст. И додека владата на социјалдемократите најави пораст на економијата од најмалку пет отсто, како основа за остварување на другите свои економски ветувања, меѓународните, но и домашните институции, како и стручната јавност сметаат дека тоа е неостварливо и невозможно во вакви услови. Тоа само по себе ќе значи дека ќе паднат во вода и другите економски планови, како што е тој за зголемување на просекот на платите и на минималецот.

• Во текот на 2017 година нема да се оствари стапката

на пораст од најмалку пет отсто. Поради силното дејство на политичката криза, порастот на економијата во првото полугодие стагнираше. За вторите шест месеци од годината може да се очекува одредено зголемување на економијата, кое на годишно ниво ценам дека ќе се движи околу два отсто - смета професорот Томе Неновски.

Тој верува дека со смирување на политичките тензии во земјата и поголема посветеност на надлежните кон економијата, во следните години би можела да се оствари повисока стапка на растеж, ако се исполнат потребните предуслови.

• Мерките и активностите на надлежните треба да бидат насочени кон зголемување на производството за извоз со истовремено супституирање или намалување на увозот, засилување на домашните и на странските инвестиции, кои покрај

производството за извоз, ќе го зголемат и бројот на новоотворени места, што, пак, од друга страна, ќе ја зголеми потрошувачката, а сето тоа ќе влијае позитивно врз порастот на економијата.

Најпосле, потребно е да продолжат интензивните инфраструктурни инвестиции, кои, како и досега, така и во иднина во голема мера ќе ја определуваат стапката на пораст на економијата - вели Неновски.

Додека во Министерството за финансии веруваат дека ќе успеат да ги остварат ветувањата за пораст од пет отсто, Централната банка пресметува надолни ризици по домашното стопанство, особено откако беа објавени податоците за стагнација во првиот квартал.

• Во услови на посилни увозни притисоци, вкупната економска активност стагнираше, наспроти очекувањата за пораст на економијата во овој период. Пониските остварувања создаваат надолни ризици за проекцијата на БДП од 2,5 отсто за цела 2017 година. Бројот на високофреквентни податоци што се на располагање за второто тримесечје е ограничен, а воедно показателите упатуваат на различни насоки на движење, со што тешко е да се формира прецизна оценка во поглед на состојбата во економијата за вториот квартал - објави Народната банка.

Како и да е, за пораст и за раздвигување на економија потребни се средства, но останува отворено прашањето колку фирмите можат да ги обезбедат. Податоците на Народната банка покажуваат дека кредитирањето продолжува да расте, но во голема мера тоа е насочено кон населението, а помалку кон фирмите. Во такви услови логично се наметнува прашањето може ли во вакви услови да се постигне планираниот пораст?

• Во овој момент, банкарската ликвидност е толку висока што и нам ни прави проблем. Го зголемуваме износот на благајнички записи за да го стабилизираме овој сегмент. Има доволно средства за поголемо кредитирање на приватниот сектор за што е потребна поголема политичка стабилност во државата, но има и простор дел од средствата да се насочат кон домашно задолжување. Потребно е и странско задолжување, но треба да се прави баланс - посочи гувернерот Димитар Богов за време на презентацијата на Извештајот за работењето на Народната банка во 2016 година пред собраниската Комисија за финансирање и буџет.

И домашниот Институт за економски истражувања и политика „Фајненс тинк“ дополнително ја намали проекцијата за порастот на македонската економија.

• Политичката криза доживеа свое интензивирање во првиот квартал од 2017 година. Сите економски агенти зазе-

доа позиција „почекај и види“, особено домашниот бизнис-сектор ја замре својата економска активност. Кризата кулминираше во текот на вториот квартал. Поради ваквите околности, „Фајненс тинк“ изврши натамошна надолна ревизија на проекцијата за порастот на БДП за 2017 година на 2,3 отсто - соопштија од Институтот.

Оттаму сметаат дека главен ризик за економијата годинава е брзината со која новата влада ќе може да се врати на патеката на структурните реформи.

Слични се проекциите и на меѓународните финансиски институции, а сите предвидувања многу отстапуваат од најавите за оптимистички пораст од пет отсто.

Светската банка на почетокот на месецов, со извештајот „Глобални економски перспективи“, наведе дека порастот на БДП во 2017 година ќе изнесува 2,8 отсто, в година ќе достигне 3,3 отсто, а во 2019 година ќе има пораст на економијата од 3,8 отсто.

Меѓународниот монетарен фонд прогнозира дека македонската економија годинава ќе има пораст од 3,2 отсто, а в година по-

растот на БДП би изнесувал 3,4 отсто.

ЕБОР ја намали проекцијата до ниво од 2,4 отсто, а за в година ни прогнозира три отсто.

Брисел во мај наведе дека годинава Македонија ќе ја заврши со пораст на економијата од 2,9 отсто, а следната година со 3,2 отсто пораст на БДП. ■

ИМА ЛИ КОЈ ДА ГИ СЛУШНЕ БАРАЊАТА НА ЛИЦАТА СО ХЕНДИКЕП

Ќе кампуваат пред Собрание сè додека не им се исполнат барањата за достоинствен живот во државата. Граѓанската иницијатива „Пет до дванаесет“ не отстапува од барањето во најкус можен рок Владата да ги достави пред Собранието нивните приоритетни барања за побрза реализација, која би значела подобар живот за сите луѓе со инвалидност. И додека се чека на процедури, кои значат време, тие велат дека секој поминат ден без да биде спроведено во дело барем едно од нивните барања, значи отежнато функционирање во општеството. Тие нагласуваат дека е време рамноправноста да се покаже на дело

Пишува |
Кристијана Николова - Кузмановски

Советот на иницијативата како приоритетни издвоил неколку барања и тоа да се избрише границата од 26 години од законите за труд и за социјална политика и од Законот за здравство, самохраните родители да се изедначат со загрижувачките семејства, да се формира народен правобранител за лица со посебни потреби.

Тие четврти месец излегуваат јавно со своите барања, симболично изразувајќи го револтот во шаторите поставени во паркот Жена-борец. Овој месец имаа можност да разговараат и со новата министерка за труд и за социјална политика Царовска, која по разго-

ворот со нив им вети дека ќе се бара решение оваа година да се променат законите за бришење на возрасната граница.

▪ **Ќе ги разгледуваме следниве предлози: укинување на границата од 26 години за користење на правото за скратено работно време на родителите што имаат деца со пречки во развојот, воведениот материјален цензус за користење на правата на помош и на нега, мобилност, слепило и глувост, поголема професионализација на првостепената комисија за нега и за помош од друго лица за технички и кадровски да се доекипира и да може да го спроведува увидот во домот на корисникот, конзилијарните комисии од прв**

степен за ова право да бидат укинати за да се намалат административните процедури за оваа категорија граѓани - изјави министерката за труд и за социјална политика Мила Царовска.

Но, родителите не им веруваат на ветувања и порачуваат дека само реализираните дела ќе покажат дали некој мисли и на нив.

▪ **Конкретни ветувања сè уште нема, со министерката ги разгледавме приоритетните барања. Сепак, ветувањата се едно, важни се делата. Ги повикуваме и другите надлежни министерства да дојдат тука, да нè видат од блиску, да ги видат децата, ги повикуваме и лицата од парламентот што треба да ја кренат раката за овие деца, да видат за кого треба да се крене таа рака. Затоа што немаме време, децата ни пораснаа, треба брзо да се решаваат работите, велат од граѓанската иницијатива „Пет до дванаесет“.**

Иако родителите и лицата со посебни потреби јасно кажаа дека нема време за чекање, септември е многу блиску, следуваат подготовки за училишната година. Од Министерството за труд и за социјална политика велат дека дел од предлозите и од барањата можат да бидат веднаш спроведени, но постојат и такви што, според нив, треба да по-

минат низ законски измени, анализи, буџетски импликации, а тоа повторно значи време.

Дневниот центар за лица со посебни потреби е еден од најважните услови за сигурна иднина на овие лица. Родителите на лица со инвалидност страхуваат дека ако им се случи нешто, нивните деца ќе останат сами на себе.

▪ **По нашиот живот, не знаеме што ќе биде, нема каде да ги оставиме, нема ниту сега. Јас го носам во средно, тоа е училиште како и другите. Моментно е дома, нема што да прави. Да има центар, ќе го однесам, ќе одам на работа, таму ќе се занимаваат - вели Добринка Војдиноска, родител.**

И месечниот надомест, кој е околу 4.000 денари и е, навистина, мал за грижата за овие лица, според министерката, не може да се покачи, барем не оваа година, бидејќи веќе постои договорен буџет и не може да се оди со нови фискални импликации. Па, така, голготата на овие лица со дополнителните плаќања за лекови и за вкупната грижа, која, секако, не може да се покрие месечно со тој надомест, ќе продолжи сè до 2018 година, кога нивното барање повторно ќе биде на разгледување за тоа дали треба да се случи покачување или прегрупирање, сè е оставено на времето, да се види како ќе изгледаат тие

права што ќе ги добиваат лицата со пречки во развојот.

Во паркот Жена-борец се и најмалите. Осумгодишниот Александар, кој боледува од церебрална парализа, секојдневно се соочува со пречките што му ги поставува општеството. Како што вели неговиот татко, ако, навистина, се бориме за рамноправно општество, сега е време да се докаже тоа. Родителите на ова дете му се на располагање 24 часа во текот на денот, Александар оди на пливање, се образува, но секојдневно се соочува и со пречка – човечки фактор. Родителите на Александар за „Република“ велат дека лицето што се грижи за него додека е на училиште одбива да му помогне во делот со лична хигиена, за осумгодишното дете да може да отиде во тоалет, секогаш е достапен некој од неговите родители. Револтирани од ваквиот третман, посочуваат дека Александар не е единствениот пример, дека постојат и случаи со повисок степен на инвалидност за кои е потребна уште поголема нега за достоинствен живот, поради што е потребно да имаат и личен асистент.

Родителите на лицата со пречки во развојот упатија и апел до министерот за здравство Арбен Таравари, тие предлагаат како што министерот овозможил поблиска комуникација на граѓаните со него преку „Вацап“ и „Вибер“, така јавно да се известува, односно да бидат објавени и придобивките, привилегиите на лицата со посебни потреби во здравството. Тие прашуваат зошто тие придобивки да не бидат достапни јавно, за секој матичен лекар да знае како да постапи, а тие да бидат известени навреме за новини што можат да бидат од полза за нивните деца. Министерот Таравари, иако одржа средба со претставници од граѓанската иницијатива „Пет до дванаесет“, не објави решение на проблемите со кои се соочува оваа група граѓани, туку најави формирање координативно тело за сите здруженија. Повторно лицата од оваа категорија граѓани не слушаа ништо конкретно.

Од граѓанската иницијатива „Пет до дванаесет“ велат дека нема откажување, ќе продолжат да кампуваат секој 20 во месецот сè до исполнување на нивните барања. ■

АКО СКОПЈЕ Е МАКЕДОНИЈА, ДИСПЕРЗИРАНИ СТУДИИ НЕ НИ СЕ ПОТРЕБНИ

Како што тргнало, ќе почекаме новата влада да сфати дека реформите не се чкорче што веднаш се пали, брзо се распламтува и полека згаснува, а границите на Македонија го надминуваат скопскиот атар. Моност за високо образование заслужува секој, а запишувањето, текот на студирањето и трошоците во голема мера зависат од организирањето на државата. Државата го направи првиот чекор за да ги задржи младите во помалите градови да ја планираат иднината. Академските микросредини требаше да обезбедат економска преродба на македонските градови

Пишува | Кашерина Мишиќ

Вредиш ако си од Скопје, вредиш ако си студирал во Скопје. Скопје - центар на децентрализирана Македонија. Македонија почнува и завршува во Скопје. Македонија е Скопје и Скопје е Македонија. Другите градови не ни требаат, па зошто и да заживеат. Новата влада за живот во Македонија ќе може да ги искористи овие предлог-слогани во кампања за промовирање на реформите во образованието.

Ако се модификуваат, ќе можат да се искористат и во промоција на економските мерки и реформи што ќе произлезат како резултат на реформите во високото образование.

Три политички инаети за три недели реформска влада. Антиреформскиот бран записна во основното образование, го натопа средното, а ќе го потопа и високото образование.

Шок-бомба за оваа недела е укинувањето на дисперзираните студии на Универзитетот „Свети Кирил и Методиј“. Министерството за образование, предводено од новата влада и од Зоран Заев, во почетокот на неделава најави дека го укинува уписот на дисперзирани студии на УКИМ за оваа година.

Покрај тоа што годинава нема да има упис на дисперзирани студии на УКИМ, од Министерството за образование и за наука соопштуваат и дека се редуцирани одредени дисперзирани студии на другите универзитети.

Очигледно, ветувањата за живот во Македонија биле со радиус во скопскиот атар. Попрецизно, ќе се живее во Скопје, исклучително во центарот. Што друго да помисли човек ако не сурово, кусогледо и елитистички? Обидот за децентрализација завршува со централизација - уште еден „широк поглед“ кон реформите на антиреформската влада на Заев.

Дисперзирани студии за живот во Македонија

Откако новата влада ќе апсолвира дека Скопје не е Македонија, се исправа пред предизвикот да го прифати фактот дека дисперзираните студии беа воведени токму за да го донесат животот во Македонија.

Дисперзираните студии беа замислени како реформа во високото образование, која ќе им даде можност на младите што живеат надвор од главниот град со многу помали трошоци, без скапи патувања и престој, да се запишат, и голем дел од нив, и да го завршат високото образование во местото на живеење или во близина на местото на живеење. На тој начин им се дава еднаква можност за студирање на сите млади луѓе - и на тие што можат, но и на тие што не можат да си обезбедат школување во Скопје.

Дополнителен стимул за да се остане во својот град беше и минималната партиципација од 100 евра за студентите запишани со кофинансирање.

„Дисперзираните студии фијаско“ трепка со години

Од академската 2008/2009 година се отворени 65 дисперзирани студии, кои функционираат во 16 различни градови, а во образложението на овој потег во високото образование стоеше дека завршувањето зависи од самиот студент, а запишувањето и текот на студирањето, трошоците и патувањето во голема мера зависат и од организирањето на државата. Државата го направи првиот чекор за да ги задржи младите во помалите градови и во родното место да ја планираат иднината како академски граѓани, дипломци. Според замислата, со создавање академски микросредини ќе се поттикне економската преродба на македонските градови. Живот во Македонија, со зборовите што во налет го губат своето значење.

Денешното парламентарно мнозинство уште тогаш не сметаше дека треба да се има по-

голем број универзитети, факултети, дисперзирани студии бидејќи тоа го намалува квалитетот на студиите, не земајќи предвид дека квалитетот на високото образование значително го намали моментот кога премина во исплатлив бизнис на приватните факултети и универзитети.

Од друга страна, голем придонес за неуспех на овие студии, на што се припишува одлуката на МОН, имаат медиумите на кои десет години трепкаа насловите дека „убавата замисла е само прескапо фијаско“.

Претенциозните медиуми имаа можност десет години да создадат клима и да му бидат поттик на денешното парламентарно мнозинство да понуди унапредување на почнатите реформи. И повторно, место со осмислена програма да граби напред, новата влада и МОН галопираат наназад. Поразително.

Инаку, за оваа година вкупно 26.105 места се слободни за упис на државниот универзитет. Од кои речиси 14.000 места за редовни студенти во државна квота, повеќе од 8.000 за редовни студенти со кофинансирање и 3.785 места за вонредни студенти.

Успешни реформи и во високото образование

Од 2006 година се отворени два нови државни универзитета и 25 нови факултети, а од академската 2008/2009 година се отворени и 65 дисперзирани студии, кои функционираат во 16 различни градови. Владата на ВМРО-ДПМНЕ значително ги намали и ги унифицира партиципации на факултетите. Од 2010/2011 година редовните студенти во државната квота плаќаат по 200 евра годишно, а редовните студенти во квотата со кофинансирање и вонредните студенти плаќаат по 400 евра годишно место партиципација и до 1.200 евра годишно, колку што изнесуваше претходно. Студентите, на дисперзираните студиски програми на сите јавни високообразовни установи во Република Македонија плаќаа по 100 евра годишно. ■

Антиреформската влада им ја ускрати можноста за студирање на 620 студенти

Минатата година од МОН биле понудени 620 места, а оваа година нема да има понуда, бидејќи СДС реши да ги укине дисперзираните студии.

ФИНКИ

Дисперзирани студии по информатика во Тетово – понудени 50 места.

Машински факултет

Дисперзирани студии по производно инженерство во Кавадарци – понудени се 80 места.

Дисперзирани студии по производно инженерство во Струга – понудени се 80 места.

Технолошко-металуршки факултет

Дисперзирани студии по металургија, дизајн и менаџмент во Кавадарци – понудени се 80 места.

Дисперзирани студии по конфекциско инженерство во Крива Паланка – понудени се 80 места.

Економски факултет

Дисперзирани студии по е-бизнис во Тетово – понудени се 30 места.

Дисперзирани студии сметководство и ревизија во Велес – понудени се 30 места.

Правен факултет

Дисперзирани правни студии во Тетово – понудени 30 места.

Факултет за земјоделски науки и храна

Дисперзирани студии по градинарство и цвеќарство (8 семестри) во Гевгелија – понудени се 80 места.

Дисперзирани студии по производство и преработка на тутун (8 семестри) во Прилеп – понудени се 80 места.

КОСОВЦИТЕ И АЛБАНЦИТЕ ЌЕ ДОБИЈАТ МАКЕДОНСКО ЗДРАВСТВЕНО ЛЕКУВАЊЕ?

НА ЧИЈ ГРБ ЌЕ СЕ ЛЕЧАТ АЛБАНЦИТЕ ВО МАКЕДОНИЈА?

Точно е дека се размислува за одредено намалување на цените на здравствените услуги, до 20 проценти, како и за изработување посебни пакети за пациенти од други земји, кои во најголем дел се од Косово и од Албанија. Целта е нивно привлекување и промовирање на услугите во јавните здравствени установи во Република Македонија бидејќи сегашниот модел - странските државјани да плаќаат двојно повисоки цени, придонесува за нивно намерно пренасочување кон приватните здравствени установи – изјави Таравари за „Република“

Пишува | Александра М. Бундалевска

Арбен Таравари, министерот за здравство, во едно телевизиско интервју истакна дека косовските и албанските граѓани што досега се лекувале во Република Македонија, во приватните клиники плаќале значителна сума пари. Тој во интервјуто анализираше дека албанските и косовските граѓани во минатото, ако сакале да се лекуваат во јавното здравство во Македонија, требало да платат

двапати повисока цена на услуги како странски државјани, според постојниот модел, за разлика од македонските граѓани, со што цената на услугата имала директно влијание овие граѓани да ги избираат приватните клиники.

Како што кажа Таравари, ваквиот модел треба да се укине, односно косовските и албанските граѓани треба да ги имаат истите цени за здравствени услуги како и македонските граѓани. Оправданоста на менувањето

на моделот Таравари ја гледа во тоа што значителен дел од приходите што сега се одлеваат во приватните калинки, ќе може да се насочат во јавното здравство, иако тоа би значело дека со парите од даноците на македонските граѓани ќе се лекуваат странски државјани, во случајот од Косово и од Албанија.

Во изјава за „Република“ Таравари рече дека не е точно дека косовските и албанските граѓани ќе плаќаат иста цена за здравствените услуги, но најави дека се размислува за одредено намалување на цените.

- Дезинформација е податокот дека косовските и албанските граѓани ќе имаат исти цени на здравствени услуги со македонските граѓани и ова досега не било кажано. Точно е дека се размислува за одредено намалување на цените на здравствените услуги, до 20 проценти, како и за изработување посебни пакети за пациенти од други земји, кои во најголем дел се од Косово и од Албанија. Целта е

ВКУСЕТЕ ЈА УБАВИНАТА НА ОВОЈ
**ГРАДЕЖЕН
СПЕЦИЈАЛИТЕТ**
НА СТРАНА А ВО ЦЕНТАР

СТАНБЕНО - ДЕЛОВЕН ОБЈЕКТ
**ПОРТА ПРОЛЕТ
- ШТИП -**

НАРАЧАЈ ГО ТВОЕТО ПАРЧЕ ЛУКСУЗ НА: 070 269 213, 070 233 060

нивно привлекување и промовирање на услугите во јавните здравствени установи во Република Македонија бидејќи сегашниот модел - странските државјани да плаќаат двојно повисока цена, придонесува за нивно намерно пренасочување кон приватните здравствени установи – изјави Таравари за „Република“.

Пациентите кои се лекуваат во македонските болници, а не се државјани на Македонија плаќаат 50 отсто повеќе за здравствените услуги.

Пред седум години тогашниот министер за здравство Бујар Османи и неговиот косовски колега Бујар Букоши потпишаа договор во Приштина за соработка меѓу двете земји во здравството и во медицинските науки. Тоа значеше дека овие пациенти, ако се лекуваат во јавното здравство, плаќаат двапати повисоки цени на услуги, како странски државјани.

Според информациите, косовските граѓани најмногу користеле онколошки, радиотераписки и ортопедски услуги во македонското здравство.

Здравствениот систем кај нас не познава Косовци или турски пациенти, познава странци и наши државјани. Но, две трети од странските пациенти се токму пациентите што доаѓаат од Косово.

- Во интерес на јавното здравство на РМ е да ги привлечеме пациентите од Косово и од Албанија, посебно за користење на услугите од терминалната здравствена заштита, кои и најчесто се користат од странските граѓани, меѓу кои се и државната кардиохирургија,

онкологија и радиотерапија, како и лекувањето во Центрот за позитронска емисиска томографија ПЕТ-центар, кој претставува единствен регионален центар од целиот регион.

Позитронска емисиска томографија, освен во борбата против малигните заболувања, се користи во областа на онкологијата, хематологијата, кардиологијата, неврологијата, а во поново време и во детската патологија и во интерес на нашата држава е привлекување странски пациенти да ги користат овие здравствени услуги во ЈЗУ – рече Таравари.

Инаку, за кратко време се планирани и работни посети на министерот Таравари со министерите за здравство на Косово, Албанија и на другите соседни земји на кои ќе се разговара за унапредување на меѓусебната соработка во областа на здравството и за привлекување на пациентите од регионот да се лекуваат во јавните здравствени установи во државата.

Слободни здравствени зони

За 2017 година поранешниот министер за здравство Никола Тодоров размислуваше за

отворање на првата слободна здравствена зона со цел развивање здравствен туризам, привлекување странски капитал за воведување нови здравствени методи и постапки, трансфер на нова технологија, зголемување на конкурентноста. Овој концепт се применува во Дубаи, во еден сегмент и во Јужна Кореја, а сега почнува да се применува и во Турција. Слободните здравствени зони беа дел од програмата на поранешната Влада. Целиот концепт беше замислен на тој начин да се оформи една здравствена зона на поголема територија, која, најверојатно, би била во Скопје на 15-20 хектари, во која ќе бидат сместени болници основани и изградени од странски компании. Компаниите треба да имаат точно определени ниво на искуство и да исполнуваат определени услови. Беше замислено здравствените услуги во зоната да

не бидат достапни за граѓаните на Република Македонија и на Косово, во првите 10 години од отворањето на здравствената установа, за да не се предизвика нелојална конкуренција, особено во однос на веќе отворените приватни здравствени установи во Македонија.

Македонија како регионален центар за кардиохирургија за деца

Детската кардиохирургија претставува една од најдефицитарните специјализации во светски рамки. Секаде, освен во најголемите центри за детска кардиохирургија како „Бостон чилдрен хоспитал“, на пример, тимовите се сведуваат на двајца кардиохирурзи. Принципот на миграција на пациенти е нормален, така што е за очекување кај нас да дојдат

пациенти од Косово. Кај нас, на Клиниката за детска хирургија, се оперираат многу пациенти од Косово бидејќи тие немаат ниту детска хирургија, ниту, пак, детска кардиологија. Регионалноста е неминовна ако тимот функционира. Тимот треба да опстои и да нуди квалитет за да може отсекаде да привлече пациенти и да биде транспарентен со цените – изјави во едно интервју за „Република“ Владимир Чадиловски, специјалист по детска хирургија и шеф на одделот за детска хирургија при Универзитетската клиника во Скопје. Тој објасни дека за три години на Клиниката за детска хирургија се направени 185 операции на срце кај бебиња и кај деца. Македонскиот тим самостојно ги извршува операциите, под надзор на американски лекари, а педесет отсто од операциите досега ги извршил македонскиот тим. ■

СЕРВИС „ЏЕРСИ“
ЛИДЕР ВО СВОЈАТА ДЕЈНОСТ

- Репарирање и одржување камиони со употреба на специјализиран алат;
- 12-метарска рамка за исправање шасии, единствена на Балканот;
- Хитер машина за загревање шасии без оштетување;
- 17-метарска комора наменета за бојадисување;
- Компјутерско штелување геометрија на предна и на задна оска на камиони и на комбиња.

ЏЕРСИ
ЛИМАРСКО ЛАКЕРСКИ СЕРВИС ЗА КАМИОНИ

ТЕЛ. 02/2464-564
e-mail: jersy@jersy.com.mk

КАНЧЕСКА-МИЛЕВСКА СУПЕРИОРНА ВО ДЕБАТАТА СО АЛАЌОЗОВСКИ

ДАЈ БОЖЕ ДА ИЗГРАДИТЕ НЕШТО, ПА ДА ВИДИТЕ ШТО ЗНАЧИ ИЗГРАДБА

Изградбата на Стариот театар беше една од темите за кои се говореше во емисијата „Отворено“, која, за жал, бргу е повлечена од „Јутјуб“

Пишува | Невена Појовска

Стариот скопски театар е дел од колективната меморија на скопјани. Неговата изградба беше остро критичкувана заедно со другите проекти на Министерството за култура од Роберт Алаѓозовски и додека беше во опозиција како претседател на Комисијата за култура во неговата партија, а продолжи и сега. Минатата недела во дебата во емисијата „Отворено“ учествуваа Елизабета Канческа - Милевска и Роберт

Алаѓозовски, но, за жал, тие што не ја гледаа истата вечер им е скратена можноста да ја видат на „Јутјуб“ бидејќи видеото од емисијата стоеше само кусо време. Во јавноста настапот на Канческа - Милевска беше оценет како супериорен и, можеби, тоа е причината што емисијата не може да се види. Една од темите за кои се говореше беше проектот „Скопје 2014“, но притоа не се нагласи дека проектите на Министерството за култура се само неколку во рамките на „Скопје 2014“.

Министерството за култура во проектот „Скопје 2014“, тоа ќе го види и колегата Алаѓозовски сега како министер, се јавува како инвеститор на неколку проекти што се наоѓаат во програмата на Владата. Тие проекти се јасно презентирани што ќе се реализира, во кој период ќе се реализира и за тоа може да се дебатира и мерливо да се види: што е тој проект што бил ветен, за кој граѓаните дале доверба, дали се реализирал, од која причина не се реализирал... Не може преку проектот „Скопје 2014“ да се критикува Министерството за култура. Министерството во тој проект е вклучено како инвеститор на изградбата на Стариот театар, Музејот на македонската борба, изградбата на концертната сала на Македонската филхармонија, на Археолошкиот музеј и тоа на ентериерот, самата

градба не сме ја граделе, спомен-куќата на Тоше Проески, Театарот во Велес, спомен-куќата на Мајка Тереза. Тоа се тие проекти за кои ние, како Министерство за култура, се јавуваме како инвеститори и јас можам да говорам за транспарентноста на тие проекти, вели поранешната министерка Елизабета Канческа-Милевска во дебатната емисија „Отворено“.

Алаѓозовски тврди дека е трипати зголемен габаритот на театарот од оригиналната замисла, дека се пробиени временските рокови, се надминал износот од првичните шест на 36 милиони евра... Но, овде беше истакнат податокот дека малкумина знаат дека идејното решение беше избрано токму од поранешниот министер Благој Стефановски и дека станува збор за решението на Јован Стефановски - Жан и дека проектот е само за карабина.

Во контакти со граѓаните дознавам дека тие воопшто и не знаат дека ние сме ја наследиле изградбата на Стариот театар. За театарот претходната Влада и колегата Благој Стефановски, кој беше министер за култура, уште тогаш имаше објавено конкурс за идејно решение за изградба на Стариот театар. Идејното решение што е избрано е на Јован Стефановски - Жан и врз основа на тоа е продолжена изградбата на Стариот театар. Имате многу погрешна информација. Театарот се гради врз основа на детален урбанистички план. Добива маркичка и врз основа на таа маркичка се изработува идејно решение. Кога објавувате конкурс за идејно решение мора да доставите

план од деталниот урбанистички план за секој што конкурира да го знае габаритот. Значи, според ова, воопшто нема промена на габаритот. Кога ќе објавите конкурс, мора да објавите извод од план на детален урбанистички план, кој говори за големината на маркичката. И никој не може да работи надвор од таа маркичка. Бидејќи, претходно, пред да објавите тендер, во која било фаза, мора да имате одобрение за градба и маркичката во намената мора да биде за дејност од областа на културата - појасни Канческа-Милевска.

Значењето на Македонскиот народен театар е огромно. Тука, првпат на сцената се прозборува на литературен македонски јазик. Овој театар прв ја еманципира нашата култура во светот. Тука се создадоа операта,

балетот и куклениот театар. Проблематизирањето на сумата употребена за неговата изградба е лесно проверливо од целосната документација. Износот од шест милиони евра се однесува само на проектот што го правел Македонскиот народен театар и тоа само за архитектура.

Тој проект што го има институција-та МНТ нема ниту сценска технологија, ниту акустика, ниту машинство, електрика, ни една фаза. Има проект само за архитектура, затворена карабина. Толку пари имале, толку го направиле проектот. Кога проектот беше доставен до Министерството за култура, проектантската куќа, за тој проект, во согласност со габаритот и во согласност со проектот, ја наплатило сумата што најчесто се споменуваа во јавноста. Само за затворена фаза, дали можете да верувате? Само за затворена фаза. Во јавноста паушално се говори, без соодветна документација за ова. Сево ова што го говорам може уште утре да го проверите во Министерството и да ги предочите на јавноста овие документи. Дај Боже да изградите нешто, па да видите што значи изградба - рече Канческа Милевска.

А театар без сценска технологија не значи ништо. Тоа и актерите и сите што работат во театар го потврдуваат.

Дали требаше театар? Требаше, и тоа многу. Срамота беше во една Македонија, националниот театар да седи во една барака од пред многу години, а која била направена како привремено решение, за пет-шест години. Требаше театар. Дали требаше добар театар? Јас сум пресрекен од технологијата што ја има. Од светилките, од чиги, до платформи, до сè... Како театарски работник јас сум пресрекен поради тоа. Им се даде шанса на многу млади автори да работат. Тоа е факт. Дека требаше да се вложи - требаше. Културата е наш амбасадор во светот - рече актерот Бисар Вишка.

Македонија има извонреден театар, силен уметнички потенцијал, врвни уметници, кои создадоа големи театарски претстави и освоија многубројни признанија и награди. Од огромна важност е што нашите македонски театарски уметници по долги години поминати во импровизирани објекти сега творат според највисоките светски стандарди. ■

ТУРЦИЈА ДОБИЛА ЕДНА МИЛИЈАРДА ЕВРА ОД ЕУ ЗА РАЗВОЈ НА ДЕМОКРАТИЈАТА

Претходно овој месец портпаролот на Европската комисија изјави за „Еуобзервер“ дека во периодот меѓу 2007 година и април оваа година на Турција ѝ биле исплатени 979,6 милиони евра, со голема веројатност дека ќе следува и натамошна парична помош, со оглед на нејзината кандидатура за членство во ЕУ.

Комисијата, исто така, рече дека внимателно ги разгледува

ва тековната и идната финансиска помош за Турција за да се осигури дека таа е целосно во согласност со интересите и со вредностите на ЕУ.

Но, уназадувањето на Турција кон автократија предводена од претседателот Реџеп Тајип Ердоган доведе до повеќе од 50.000 апсења, околу 100.000 затворања, 138.000 отпуштања од работа и затворање на околу 2.100 училишта.

Од нив, 234 новинари беа уапсени, повеќе од 4.400 судии и обвинители беа разрешени, а 8.270 академици отпуштени.

Претходно овој месец, Танер Килич, претседател на „Амнести интернешнал“ во Турција, исто така, беше притворен од страна на полицијата заедно со уште 22 други адвокати. Тогаш тој беше обвинет за припадност на терористичка организација.

Парламентарна република

Земјата, исто така, е во процес на радикална промена од парламентарна република до република во која власта е концентрирана во рацете на Ердоган.

Прашањето го разгори Европскиот парламент, кој бара да се блокираат разговорите за пристап во ЕУ.

Турција доби речиси една милијарда евра од ЕУ за поддршка на владеењето на правото, граѓанското општество, основните права, демократијата и на владеењето

Но, ЕУ и земјите-членки сакаат да остават отворена врата за Турција по мултимилијардскиот договор за бегалците, кој ги спречува луѓето да бараат азил во Европа.

Белгискиот лидер на либералната политичка група, Гај Верхофштад, минатата недела пред европатениците во Стразбур изјави дека сега жедта на Ердоган за моќ е без граници.

- Тој може да си прави што си сака. Ние не преземаме никаква акција против Турција, дури не ги ни прекинуваме преговорите за пристапување кон ЕУ - рече тој.

Европската комисија вели дека планот е да продолжат да ѝ даваат пари на Турција и покрај „постојните околности“. Таа, исто така, ги истакна правно обврзувачките обврски, кои ги оправдуваат средствата.

Турција добива повеќе пари од ЕУ од кој било друг

Износите не се незначителни. Турција добива повеќе пари од таканаречениот Инструмент за претпристапна помош (ИПА) од која било друга земја.

Од 2007 година до 2013 година, 4,8 милијарди евра беа наменети за Турција, што е повеќе од 40 проценти од сите средства на ИПА.

Од нив, 2,68 милијарди евра беа ветени, а 2,19 милијарди евра исплатени. Од 2014 година наменети се уште 1,65

милијарди евра за Турција, но сè уште не се исплатени.

Обврзувањата се легални ветувања за трошење пари на одредени проекти. Плаќањата се однесуваат на парите што ЕУ, всушност, очекува да ги плати во однос на договорот.

Во вторникот (20 јуни) Комисијата за надворешни работи на Европскиот парламент уште еднаш побара да се стави крај на разговорите за членство на Турција.

Германската европатеничка, Ренате Зомер, која го води досието на групата за Турција, истакна дека крајот на разговорите за пристап ќе значи и прекинување на претпристапните фондови.

- Бараме пренасочувањето на средствата од ИПА да се искористи само за поддршка на граѓанското општество и за подобрување на состојбата на бегалците во Турција - рече таа.

Претходно овој месец, надзорно тело на ЕУ за финансии, Европскиот ревизиски суд, соопшти дека ќе почне да испитува како се трошат парите.

Ревизорите најавија дека ќе се фокусираат на области како што се владеење на правото, основните права, демократија, владеење и образование.

Резултати се очекуваат некаде на почетокот на следната година. ■

Извор: „Еуобзервер“
Превод: Ана Цветаноска

Innovation
that excites

NISSAN X-TRAIL.

КОНСТРУИРАН ДА СОЗДАВА
СЕМЕЈНИ ВРЕДНОСТИ.

7 седишта

Систем All Mode
4x4

НАЈУБАВИТЕ СПОМЕНИ ОД ВАШИТЕ ВОЗБУДЛИВИ АВАНТУРИ СО НОВИОТ МОТОР 2.0 DCI 177 КС.

Претворете ги семејните авантури во спомени со Nissan X-Trail. Удобното сместување до 7 патници и системот All Mode 4x4 за возење по стрмни терени овозможува безбедно патување благодарение на кое може да се концентрирате на авантурата.

10 | automotive
ГОДИНИ | group

ул. Скупи 14, 1000 Скопје
Тел.: 02/ 511 11 30
02/ 511 11 31
www.nissan.mk

БРЕНД КОНЦЕПТИ

РЕЈ ЧАРЛС

СЛЕПИОТ МУЗИЧАР, КОЈ ПРЕКУ МУЗИКАТА ГО ГЛЕДАШЕ ЖИВОТОТ

Имам болка во срцето, имам блуз.
Што и да имаш, блузот е секогаш тука.

Џон Ли Хукер

Пишува | Сошир Косинов

Рејмонд Чарлс Робинсон, познат како Реј Чарлс, е легендарниот слеп музичар, текстописец, композитор, аранжер, мултиинструменталист, пејач, лидер на мали ансамбли и оркестри. Тој е еден од највлијателните и најпочитувани музички уметници на популарната музика на 20 век. Извонреден музичар и ненадминат емотивен пејач. Неговиот прекар Џиниус, кажува сè за неговите квалитети, а Брадр Реј само ја надополнува комплетната слика за него. Неговото пеење и свирење имаат корени во госпелот и во спиритуалистичкото наследство на црномурните музички уметници од САД. Покрај во џезот, оставил длабоки и големи траги и во ритам и блуз-музиката, фанкот, соулот, кантри и вестерн музиката, па дури и во рокот, бидејќи е еден од втемелувачите на раниот рокенрол. Сето тоа го постигнал бидејќи свирел музика составена од најразлични елементи – ритам и блуз, зачинет со џез, а надополнет со кантри, така што го отворил патот за соул музиката. Затоа избегнува да биде категоризиран како ритам и блуз изведувач. Повеќе сака да го сместуваат во основоположниците на соул-музиката бидејќи, навистина, е еден од нејзините создавачи. Исто така, на почетокот на 60-тите години од минатиот век, џезот со госпел, блуз и ритам и со блуз-призвук, во своите снимки тој го произвел во соул-џез. Неговите песни се карактеризираат со тоа што во одредени моменти транзицијата од госпел во соул-музика била сосема експлицитна. Така не само што го црпел својот вокален стил и модулациите од црквата, туку и некои песни ги преземал од неа. Така, песната „This Little Light Of Mine“ ја трансформирал во љубовна песна „This Little Girl Of Mine“ и ја направил хит.

Единствен
вистински гениј
во шоубизнисот е
Реј Чарлс.
Френк Синатра

Роден е на 23 септември 1930 година, од мајка Арета, татко Бејли, во Олбенија, Џорџија, САД. Татко му многу рано ја напуштил фамилијата, па тој живеел со својата мајка и со помалиот брат, кој се удавил кога Чарлс имал само пет години. По само една година од таа несреќа, го загубил видот и продолжил да се школува во завод за слепи лица во Флорида (Свети Августин), каде што научил да свири на клавир, оргули, алт и тенор саксофон, труба, кларинет и на синтисајзер. Кога имал 14 години умира и неговата мајка. Подоцна во животот тој ќе изјави дека двете најголеми трагедии во неговиот живот се, прво загубата на помалиот брат Џорџ, а потоа и моментот кога починала мајка му Арета. На почетокот на кариерата не бил соодветно наградуван за својата музика, па така, парите што ги заработувал за една вечер, свирејќи пијано како тинејџер во Џексонвил, изнесувале четири долари (денешна вредност околу 50 долари). Но, бил решен и упорен во намерите да успее. Прво свирел класична музика од Бах, Моцарт и од Бетовен, а потоа почнал да се интересира и да свири и популарна музика. Храбро импровизирал и имал склоност кон иновации, како во пеењето, така и во свирењето. Од

1945 до 1952 година, се сели во Орландо, Тампа, Мајами, Лос Анџелес и Сиетл – градови во кои работел за да преживее ден за ден. Во доцните четириесетти години од минатиот век ќе го запознае и Квинси Џонс, кој ќе му остане пријател и соработник до крајот на животот. Во текот на 1952 и 1953 година престојувал во Њу Орлеанс, каде што почнал да се формира како музичар работејќи со издавачката куќа „Спешалти“. Најпозната песна од тоа време му е блуз-нумерата „The Things That I Used To Do“. Инаку, на блузот можеме да му пристапиме културолошки на повеќе начини – социолошки, литерално или музиколошки. Тој е толку поврзан за еволуцијата на џезот, како со обилноста на темите, така и со своите специфичности, па така не може да се одделува од него. Многу луѓе и ден-денес под џез подразбираат блуз. Тоа, најверојатно, е и една од причините што не постои џез-музичар што не го свири на овој или тој начин, и пејач кој не го пее. Најдобар пример е токму Реј Чарлс. Тој е најдобра потврда дека блузот – песната на црниот човек, е цел еден свет на судбини, стории и на прераскажувања за секојдневните нешта од животот на Афроамериканците во САД. Тоа е животна исповед на нивни-

те интерпретатори, во кои тие молат, шепотат, се смеат, плачат и страдаат. Во еден момент се весели, а во следниот веќе се тажни. Но, во таа разочараност, која преминува во тага, како да има некоја мудрост, па така се раѓа и по некоја насмевка. Се поставува прашањето дали се тоа социјални песни, во кои провејува духот на човечката животна филозофија, која ја исполнува сферата на зборот и на визијата? Одговорот, несомнено, е потврден. Дефинитивно, блузот е исповед. Тоа е песна во која искрените страсти се испреплетуваат во мозаик на непрегледни длабочини. Едноставно, тоа се звуци што се наметнуваат со магиска моќ. Таква една блуз-сторија е и животот на Реј Чарлс. Неговото несреќно детство е полно со несреќи, тага, очај и со осаменост, предизвикани најмногу од чувството на отфрленост, кога лекарите го оставиле да ослепи само затоа што бил сиромашен и со темна боја на кожата. Неговата изјава: „Имав дваесет години кога сите ме одбегнуваа како чума. Мислев дека ќе останам сосема сам во таа проклета црна немаштина. Морав да работам нешто. Така, во бунилото на тој страв почнав полака да ја отворам гладната уста, од која, како од некое рането животно доаѓаше уморниот крик и пак умираше во мене...“, го потврдува токму тоа. Можеби и затоа овој импресиивен пејач пее претежно тажни песни со скриена болка, протест и очај.

На почетокот на кариерата, во 1946 година, оформи состав од три музичари, според тогашниот тренд. Подоцна, репертоарски се приближи на неговиот идол Нет Кинг Кол, кого и вокално успешно го имитираше. Во тоа време ги прави и своите први четири снимки – „Wonderind and Wondering“, „Walking and Talking“, „Whu Did You Go“ и „I Found My Baby There“, за кои со сигурност не се знае дали се снимени во Темпа, Мајами или Лос Анџелес. Покрај Нет Кинг Кол, врз него големо влијание во музиката имале и Арт Татум, Луј Џордан, Чарлс Браун и Луј Армстронг. Со тек на времето сè повеќе се свртува кон соулот спојувајќи блуз, госпел и рокенрол. На крајот од 50-тите и на почетокот од 60-тите во својот репертоар внесува и популарни мелодии, хилибили-песни, и сè повеќе свири и пее во сул и фанк-манир, а неговото чувствително пеење, со убава боја на гласот, лесно го пронаоѓа патот до слушателите. Така, прво во јуни 1952 година потпишува договор со „Атлантик рекордс“, за 2.500 долари (денешна вредност околу 22.500 долари). За оваа издавачка куќа прво снима неколку џамп-блуз и бугивуги-нумери, како бавни блуз-балади, а подоцна ги

снима и „Don’t You Know“, „It Should Have Been Me“, кои се негови први хитови за „Атлантик рекордс“. Неговата популарност во музичкиот свет, и надвор од него, почнува да се зголемува, тој и понатаму неуморно работи, и следува период во кој ги снима своите најголеми хитови: „Georgie on My Mind“, „I Can’t Stop Loving You“, „Hit the Road Jack“, „Night Time is a Rigt Time“, „Cryin’ Time“, „What’d I Say“, „Here We Go Again“ и многу други. За квалитетот на неговата чувствителна интерпретација, говори и фактот дека неговата верзија на „Georgie on My Mind“ стана и официјална химна на истоимената сојузната држава во САД. Кога е во прашање оваа нумера, треба да се каже дека тој за неа има повеќе различни изведби. Најпознати се две од нив: првата, оригиналната, во која тој е придружуван само од гудачки делници на виолина, свирење на клавир од него самиот и неговиот извонреден вокал, со кој ни пренесува неверојатно нежна и чувствителна лирика за Џорџија; и втората, снимена многу подоцна, кога тој свири на прекрасен бел клавир, а го придружуваат и дувачки инструменти, како кларинет, саксофон, тромблон и труба. Во оваа верзија неговиот вокал е многу помоќен, од првата, оригиналната, и може да се рече дека на многу чуден начин се преплетува со музиката. Сепак, мој фаворит е првата верзија, каде што вокалот колку што е потивок, толку е повпечатлив. Инаку, за оваа нумера тој ги има добиено сите можни награди што може да ги добие еден уметник што се занимава со музика. Со неа тој го освојува музичкиот Олимп, на кого ќе остане сè до крајот на својот живот. Уште една нумера заслужува да биде истакната: тоа е песната „America the Beautiful“. Се работи за протесна песна, чијашто содржина е во одбрана на човековите граѓански права, кои во тоа време во САД, многу често, без некој посериозен повод, се кршат од државниот и политичкиот естаблишмент. Верзијата што тој ја изведува одamna е прогласена за музичка класика, а тој, како изведувач на тој музички перформанс, за музичар и пејач – генијалец.

На врвот на славата не успеа да му се спротивстави на порокот карактеристичен на многу музички уметници од тоа време – зависноста од наркотични

средства, па така стана тежок зависник, прво од марихуана, а потоа и од хероин. За консумирање дрога е апсен трипати, но по успешната рехабилитација за одвикнување од дрогата, осуден е условно, без да оди на отслужување на казна затвор. Инаку, познат е како жесток противник на расната сегрегација и насилството над црното население во САД. Познат е примерот кога во 1961 година го откажа концертот поради тоа што во концертната сала беа поделени седиштата за бели и за црни посетители. Тој тоа ниту можеше да го сфати, ниту, пак, го одобруваше. За приватниот живот се знае дека двапати се женеше и исто толку пати се разведуваше. Од седум различни жени има 12 деца, од кои доби 21 внук и пет правнуци. Почина од компликации на слезината на 10 јуни 2004 година, во својата вила на Беверли Хилс, Калифорнија. Останува запаметен по емотивноста со која му приоѓаше на секој свој концерт, воспоставувајќи извонреден однос со публиката (прашање – одговор, како во госпелот), често доведувајќи ја до делириум.

Никаде во Библијата, ниту во Стариот, ниту во Новиот завет, не пишува „Ако верувате во мене, ќе немате никакви проблеми“

Реј Чарлс

Неговата музичка дискографија почнува во 1954 година со албумот „A Got a Woman“, продолжува 1959 г. со „Whatd I Say“, па 1960 г. „Georgia on My Mind“, 1961 г. „Hit the Road Jack“, „On Mind Julep“, „Unchain My Heart“, 1962 г. „I Cant Stop Living You“, па сè до 2004 г. со „Genius Loves Company“. Тоа е неговиот последен албум, во кој преовладуваат дуетите со Б. Б. Кинг, Елтон Џон, Вили Нелсон, Натали Кол, Нора Џонс и други, кој е еден од неговите најдобри албуми, што го потврдува и фактот дека е добитник на осум награди „Греми“. Тој и пред тоа, во својата богата музичка кариера, добитник е на голем број музички награди. Има освоено многу награди „Греми“ за најдобар албум на годината, најдобра вокална изведба и најдобар ритам и блуз нумера. Единствен музички уметник е кој добивал „Греми“ за наведените категории во период од пет децении (1960 г. – 2004 г.). Во 2004 година за неговиот живот и кариера снимен е филмот „Rej“, во режија на Тејлор Хектор, во кој носители на главните улоги се Џејми Фокс (добитник на „Оскар“ за главна машка улога) и Кери Вашингтон. Инаку Реј Чарлс за време на својот живот има играло во повеќе играни филмови, од кои најпознати се „Swingin’ Along“ (1961), „Ballad in Blue“ (1965), „The Big T.N.T Show“ (1966), „Blues brothers“ (1980), „Love Affair“ (1994), „Spy hard“ (1996), „Blue’s big Musical Movie“ (2000), а за него се снимени и повеќе документарни филмови. Во две пригоди има пеео на забави во Белата куќа во САД: на почетокот на вториот мандат на Роналд Реган и при првиот мандат на Бил Клинтон. Спиранието „Ролингстоун“, 2004 година го стави на 10 место на листата од 100 најголеми музички уметници, а во 2008 година му го додели второто место на истата листа. Заслужено има добиено Свезда на славна личност на Булеварот на славните во Холивуд. На крајот што да се каже за овој слеп уметник. Ако за Бинг Крозби и за Френк Синатра, пред него, можеме да кажеме дека се мајстори на зборовите и на лириката, тој, Реј Чарлс, е ненадминат мајстор на музиката, сфатена како пелива мелодија, моќна динамика, неверојатна хармонија и променлив ритам. Тоа е сето негово музичко наследство, од кое ние сме презадоволни и понатаму продолжуваме да уживаме. ■

ПРИ ПРВАТА МОЈА ПОСЕТА МАКЕДОНИЈА ЈА ПОЧУВСТВУВАВ КАКО СВОЈ ДОМ

Пишува | Кристијана Николова - Кузмановски

«Кога првпат ја запознавте Македонија?»

КОНДРАТЕНКО: Првпат слушнав за постоење на Македонија во 2000 година, за времето на моите студии во Келн (Германија) каде што се запознав со неколку мои колеги-музичари што имаа потекло од Македонија. Меѓу нив беше и мојот иден сопруг – Олег. Срам ми е дека не бев свесна за постоење на таква земја како Македонија, ама имам оправдување-олеснување што јас не бев единствена што се чудеше дека Македонија сè уште постои и е дел од поранешната Југославија. За повеќето од нас тоа беше само како некоја земја од легенди и митови за Александар Македонски.

«Доаѓате од земја со поинаква традиција и култура од македонската. Како успеавте да се адаптирате на новиот начин на живот овде?»

КОНДРАТЕНКО: Во тоа многу ми помогнаа неколку фактори. Прв и најважен од нив е мојата свекрва Блага, која многу се трудеше за овде да се чувствувам како дома, да ми најде друштво, да ми ги објасни и да ме научи на македонската традиција и обичаи. Со еден збор, таа ми беше како звезда-водилка во првите месеци на живеење овде. Втор битен момент беа словенските корени на нашите народи. Сличност на душевна организација, многу поблиска меѓу Македонци и Руси, отколку, на пример, меѓу Руси и Германци. Во Германија живеам и учев четири години, ама сепак не ја почувствував таа земја како мој дом.

Ана Кондратенко е врвна виолинистка од Русија, која живее и работи во Македонија. Таа е прва виолина, односно концертен мајстор во Македонската филхармонија. Ана за „Република“ открива дека Македонија секогаш ја поврзувала со Александар Македонски, земја на легенди и на митови. Таа вели дека поради душевната организација и словенските корени на Русија и на Македонија, но и помошта од семејството овде и при првата посета на земјата се почувствувала како да е дома. Ја сака македонската традиција, обичаите. Презадоволна е од македонската публика, која ја следи на нејзините концерти, но, сепак, смета дека културата и образованието во оваа земја не се доволно ценети

Меѓутоа овде, во Македонија, тоа чувство ми дојде уште при првата посета во 2002 година.

«Како се решивте да останете да живеете овде?»

КОНДРАТЕНКО: По волја на судбината, откако се земавме со Олег (свадбата беше во Русија), тој доби покана за место доцент на Музичката академија во Скопје. Јас бев решена да го следам него каде и да нè однесе живот.

«Имате завидна кариера во Македонија, а македонската публиката со радост е дел од сите Ваши концерти и професионални појавувања, задоволни ли сте од тоа колку во оваа земја се цени Вашата работа?»

КОНДРАТЕНКО: Јас лично сум презадоволна од публиката, која ме знае и ме следи на моите концерти овде, во Македонија. Меѓутоа, ако зборуваме генерално, има недостиг од разбирање кај луѓе што поретко се интересираат за класична музика (посебно политичари) за тоа колку на еден музичар-изведувач му треба труд, инвестиција на пари и на време, колку треба откажување и жртвување од најмалата возраст за да се развие до некое средно ниво на свирење со кое може да се обиде да најде работа како музичар. Да не зборувам за тие поединци што ќе успеат како реномирани солисти. Еден просечен виолинист (клавирист, виолончелист)

за да дојде до диплома за високо образование во својот живот ќе треба да положи 70 испити само по стручни предмети. Тука не ги бројам концертите што треба да се свират најмалку двапати годишно. Плус настапи на различни натпревари, а во средно и во високо музичко образование доаѓаат на ред и многубројни аудиции. За споредба, Правен факултет со пет години образование има 45-50 испити вкупно. А целиот овој напор и труд во Македонија се вреднува со највисока плата на музичар колку плата на хигиеничарка на Правен факултет. Во никој случај не сакам да го потценам трудот на тие работници, јас сакам да кажам само дека економската ситуација на една земја се проценува и по просечната плата на вработените во културата и во образованието. Со тоа се покажува колку тие професии се ценат и на кое ниво е јавната свест за културата и за образованието. За жал, во Македонија еден музичар или учител не се чувствуваат доволно ценети...

«Како врвна виолинистка и човек што ја негува музиката, која е вашата оценка за македонската музика?»

КОНДРАТЕНКО: Како снаа на еден од доајените на македонска народна сцена, можам да кажам дека македонската музика е богата со преубави мелодии и препознатливи ритми, кои се познати во целиот свет („Јовано, Јованке“, „Македонско девојче“), ама не се знае доволно дека тоа се македонски мелодии. Сметам дека мора да се работи на промовирање на македонската музика надвор, ама и овде, дома.

«Ви се допаѓа ли македонската традиционална кујна?»

КОНДРАТЕНКО: Искрено, ми беше потребно некое време за да се навикнам на некои од специјалитетите како на пример, тавче –гравче... Ама од првиот залак се вљубив во македонските пиперки на сите можни начини. Посебно кога се направени од Блага. Пробав да ѝ се доближам во уметност на готвење за да им направам нешто од вкусните јадења на моите роднини во Русија, ама тоа совршенство од пинџур сè уште не сум го постигнала.

«Колку имате слободно време за да ја истражите Македонија?»

КОНДРАТЕНКО: За жал, во брзиот ритам на денешното живеење, местата во Македонија што ги посетив за овие 15 години можат да се пребројат на прсти.

«Според Вас, кое е местото што секој што доаѓа од друга земја треба да го посети?»

КОНДРАТЕНКО: Нема да бидам оригинална и ќе кажам дека мора да се посети Охрид. Кога дојдов првпат во Македонија, Олег ме однесе право таму. Секако, има уште многу места низ целата земја каде што можат да се доживеат незаборавни моменти.

«Дали Ви недостига родната земја?»

КОНДРАТЕНКО: Секако.

«Кои се Вашите планови, останувате ли во Македонија?»

КОНДРАТЕНКО: Засега, да. ■

ОСТРОВОТ ШТО ЌЕ ВЕ ОСТАВИ БЕЗ ЗДИВ

Сицилија е прогласена за една од десетте најдобри светски дестинации кога се работи за уличната храна, така што не мора исклучително да ги трошите парите на скапи ресторани, туку најдобрата храна може да ја пробате директно на улица. Локален специјалитет е касата – торта полнета со крем од рикота, декорирана со паста од бадеми и со кандирано овошје

Сицилија е одделена од регионот Калабрија со Месинскиот Теснец на исток. Вулканот Етна, сместен близу до Катанија, е висок 3.320 м, што го прави највисокиот вулкан во Европа. Тој, исто така, е и еден

од најактивните вулкани во светот. Липарските Острови на север се административен дел на Сицилија, како што се и Егадиските Острови и островот Пантелерија на запад, островот Устика на северозапад и Пелагиските Острови на југозапад.

Благодарение на местоположбата, на Сицилија се наоѓа еден вид комбинација од култури – од грчка, римска, византиска и од арапска, со примеси на германска, француска и шпанска. Покрај различниот говорен дијалект, Сицилија негува и сосема различна кујна од таа што може да се најде во останатите делови на Италија.

Па така, дури и најпознатиот италијански специјалитет, пицата, на Сицилија се прави од сосема поинакво тесто, а локалната верзија се нарекува сфинчоне.

Сицилија е прогласена за една од десетте најдобри светски дестинации кога се работи за уличната храна, така што не мора исклучително да ги трошите парите на скапи ресторани, туку најдобрата храна може да ја пробате директно на улица. Локален специјалитет е касата – торта полнета со крем од рикота, декорирана со паста од бадеми и од кандирано овошје.

Највкусните колачи на Сицилија ги правеле токму калуѓерките, кои се затворени во манастирите, кои, главно, се занимавале со изработка на превкусни десерти. Во Сицилија ги има и највкусните фастаци во светот.

Кога ќе пристигнете во Сицилија, освен тоа што не треба да пропуштите да уживате во убавата кујна, место што мора да го посетите е токму Етна, единствениот активен вулкан во цела Европа. Секако, нема потреба да се грижите бидејќи околу 400 кратери се неактивни, додека само неколку покажуваат знаци на активност.

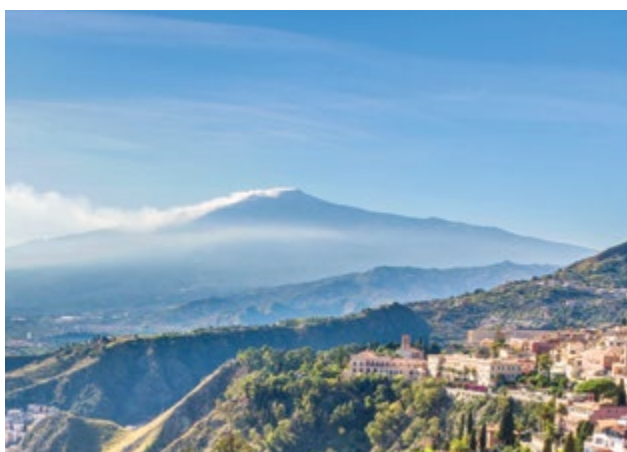

Сицилија ги има едни од најубавите плажи во Италија. Уредени и совршени за летување со деца, а сите нив ги карактеризира ситен песок и кристално сино море. За авантуристите скокањето од карпи е токму тоа што значи забава на плажа на ова место. Секако, како можност за забава е и спортот на вода.

Седумдневен агенциски аранжман за Сицилија со сместување во хотел во овој период од летото ќе ве чини од 480 евра. Во цената е вклучено авионски билет за директен лет Софија – Катанија – Софија. Трансфер аеродром – хотел – аеродром. Седум ноќевања со појадок, ручек и со вечера на шведска маса. Во цената не е вклучено: аеродромски такси, кои чинат 50 евра, пријавен багаж од 23 кг, 60 евра. Секако, постои и можност сами да резервирате сместување преку интернет, како и авиобилети за саканата дестинација. ■

Пишува: Кристијана Николова - Кузмановски

БЕЛОТО ЗДОЛНИШТЕ СЕ КОМБИНИРА НА РАЗЛИЧНИ НАЧИНИ

Постојат мал број паричиња облека што може лесно да се комбинираат. Едно од нив е белото здолниште

Белото здолниште е едно од тие паричиња облека што се задолжителни во гардеробата.

Постојат мал број паричиња што можат лесно и брзо да се комбинираат, а едно од нив е белото здолниште. Посебно е важно што одговара со сè.

Без разлика дали сакате секојдневна, лежерна комбинација или сакате да имате женствен изглед, белото здолниште е парче што може да го комбинирате апсолутно со сè.

Ако комбинирате бело здолниште и црна или бела маица, сте постигнале суперизглед, бидејќи оваа комбинација може да ја дополните со модни додатоци какви што сакате или, пак, чевли во која било боја. Има безброј можности. ■

Подготви | Д.М.Б.

КИНЕСКИ СОЛАРЕН ДРОН МОЖЕ ДА ОСТАНЕ НА НЕБОТО СО МЕСЕЦИ

Кина го лансираше најголемиот соларен дрон досега. Тој има распон на крилата од 40 метри, а е малку потежок од 400 килограми. Овој дрон е дизајниран за да лета на надморска височина од 20.000 метри и да остане во воздух со денови, па и со месеци, со помош на неговиот систем за обновлива соларна енергија што ги придвижува неговите осум електрични пропелери. Овој дрон ќе може да развие и неверојатно голема максимална брзина од дури 200 километри на час

Дронот го носи името цаихонг-Т4 (ЦХ-Т4) или реинбоу Т-4, а соларното летало е конструирано од кинеската академија за воздухопловна аеродинамика. Телото на леталото е составено од два главни дела, а има и двојна опашка. Соларниот дрон е поширок од авионот „боинг 737“, а неговата релативно мала тежина се должи на конструкцијата, која е изработена од пластика и од карбонски влакна. Визуелната покриеност на дронот изнесува еден милион километри квадратни или приближно колку површина на Боливија.

И покрај тоа што овој дрон може да помине долг период во воздухот, научниците имаат намера да го зголемат времето што леталото може да го помине на небото дополнително на неколку месеци и да го оспособат да се движи со минимален човечки надзор. Дронот може да лета над облаци, што ќе овозможи постојано да биде изложен на сонце и да акумулира сончева енергија, а во текот на ноќта ќе ја користи енергијата складирана во батериите, кои ќе се полнат постојано во текот на денот.

Кина, меѓу другите технолошки полиња, конкретно на ова се натпреварува со американ-

скиот проект за одбрана - ДАР-ПА и со компанијата „Фејсбук“ за да создаде дрон што може да лета најдолго. Според најавите на неговите креатори, кинескиот соларен дрон, меѓу другото, ќе се користи и за набљудување, снимање, како и за воени и антитерористички цели.

За работата на безбедносните сили и за прибирањето информации од терен, способноста на овој дрон да покрие толку голема површина е клучна. Можноста за да се поврзе со сателит го прави уште покорисен за нив, а ќе може да помага и во комуникацијата меѓу воени бродови и летала, како

и да обезбеди поддршка во руралните делови на Кина при кризни ситуации.

Кинезите вложуваат големи надежи во овој нов соларен дрон и нагласуваат дека во идниот период ќе работат активно за да ја намалат на минимум неговата потреба да се симнува на земјата.

- Откако цаихонг-Т4 ќе достигне одредена височина, ќе биде високо над облаци-те, па сонцето ќе може да му дава енергија доволно за да остане на небото толку колку што ќе има потреба - истакнал Ши Венг, еден од главните инженери на проектот.

ДОМАШНИ МИЛЕНИЧИЊА И БРЕМЕНОСТ

Жените што чуваат домашни миленичиња, а се во блажена состојба, убаво е да знаат како да се заштитат

Чистењето на песокот за мачката веќе не треба да биде должност на идната мајка. Во песокот се наоѓаат паразити што можат да предизвикаат токсоплазмоза, инфекција што може да се пренесе и на луѓето.

Исто така, за време на бременост треба да се избегнува сурово месо, измијте ги добро рацете по допирање сурова храна.

Ако сте сопственик на морско прасе или глупци, во текот на бременоста треба да бидете особено внимателни кога сте во контакт со нив. Не треба да ги чистите нивните кафези или да дојдете во контакт со нивниот секрет бидејќи можат да носат паразити и вируси. Ако преферирате егзотични животни како гуштери, змии и желки, чувајте се од инфекција од салмонела, која овие влекачи, обично, ја пренесуваат.

Кучињата се најсигурни миленици кога станува збор за бременост и со нив сте изложени на најмал ризик. Покрај тоа, многу бремени жени потврдиле дека нивните кучиња со нив биле многу внимателни за време на бременоста.

Кога бебето ќе пристигне, немојте да го оставате само со вашето домашно милениче, без разлика колку е мирно и послушно. ■

ГОРЕШТИНИТЕ СЕ ПОДНОСЛИВИ СО БАЗЕН ВО ДВОРОТ

Немате базен, но планирате да изградите, имате, но сакате да го споредите со други приватни базени, да се инспирирате и да го реновираат својот или, пак, немате услови за базен, но уживате да гледате фотографии. Ви нудиме неколку прекрасни решенија и за инспирација и за визуелно уживање

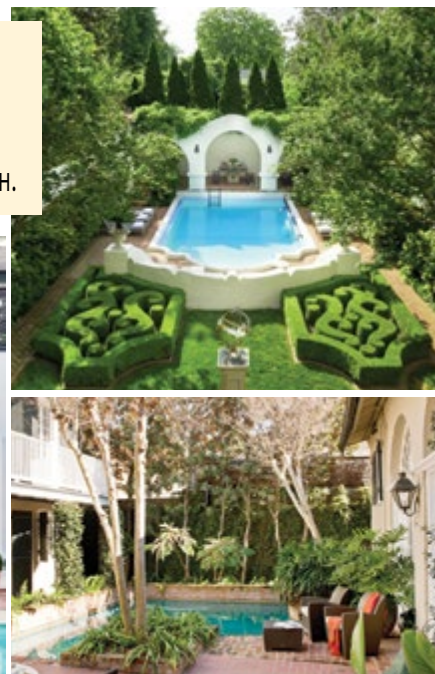

Овој базен се наоѓа во дворот на елегантна минималистичка кука во Њујорк.

Базен изграден во 1934 година во шпанска колонијална кука, сместен меѓу растенија и жива ограда од шимшир. Совершен за забава во базен.

Базен во калифорниски стил.

Базен во двор на зграда, изграден во 1820 година.

Природен базен во селска кука, кој користи растенија за прочистување на водата.

Кука со базен во тропска шума.

Базен во сенка, идеален за горештините.

Бујна вегетација и светлосина решетка за магична нота на овој егзотичен базен.

Сид во портокалова или коралноцрвена боја го доведува до израз овој базен во кука во Палм Спрингс во Калифорнија.

Базен од шеесеттите, Френк Синатра за загревање.

Кука од бела тула и син базен како од ремек-делата на Дејвид Хокни.

КАМЕЛИЈА

Камелијата ја сметаат за кралица на цвеќињата. Има елегантни цветови во повеќе нијанси на розова или црвена боја, кои може да бидат едноставни или двојни, и долги, зелени, восочни листови.

За одгледување во градината ѝ одговара топло и влажно место под сенка. Отпорна е на ниска температура. Земјата треба да биде слабо кисела, збогатена со малку шталско ѓубриво и измешана со песок. Внимавајте да не биде премногу влажна бидејќи коренот е чувствителен и ќе почне да гние. Се препорачува да се сади во период од октомври до март.

Ќе почне да цвета по три години и тоа од есен, па сè до рана пролет. Цветовите се долготрајни и остануваат свежи до четири месеци. Кога ќе прецвета и ќе заврши со растот следува период на мирување, кој трае пет-шест недели. Во овој период треба поретко да ја полевате. ■

КАРАТИСТИТЕ НА МЕТАЛУРГ ГО ОСВОИЈА ПРВОТО МЕСТО НА ЕВРОПСКОТО ПРВЕНСТВО ЗА РЕГИОНИ

СПОРТ | ИНТЕРВЈУ

ВЕРУВАВМЕ ДЕКА МОЖЕМЕ ДА ГО ОСВОИМЕ ЗЛАТОТО

Карате-клубот Металург за првпат во својата историја стана европски шампион во региони, а златото за македонскиот тим го обезбеди новата генерација на нивните млади каратисти, заедно со нашиот искусен репрезентативец - Мартин Несторовски. За тоа како поминало ЕП за региони во Приштина, колку беше тешко да се освои првото место, и што ќе биде потребно за македонските каратисти да обезбедат настап на следните Олимписки игри во Токио, „Република“ разговараше со Петар Спасеновски, Давид Петков и со Азиз Исмаил

Разговараше | Горан Зивчевски
Фофо | Александар Ивановски

■ На почетокот на овој месец го освоивте првото место на ЕП за региони и му го донесовте на клубот првото злато на вакво првенство. Кои се вашите импресии од натпреварувањето?

ПЕТКОВ: За карате клубот Металург ова е трет медал од вакво Европско првенство, но е прв златен. Овој резултат е многу значаен за нас како нова генерација, која допрва треба да постигнува резултати во каратето и токму затоа ова злато ни претставува

голем стимул за да продолжиме понатаму.

Борбите ги одработивме „машки“, во сите дуели влеговме со максимална концентрација, а тука од голема помош ни беше и тактичката подготовка и тоа како бевме сите распоредени во борбите. На првенството учествуваа 20 тимови од цела Европа, а називот на турнирот е ЕП за региони бидејќи на овој начин е поделен стариот континент за турнирите, па од поголемите држави може да има и по два или три клуба, во зависност од тоа колку

региони паѓаат во таа земја. Борбите со тимот од Црна Гора јас би можел да ги одвојам како најтешки, но Петар, на пример, имаше незгодна борба со еден од турските претставници.

ИСМАИЛ: Конкуренцијата беше, навистина, силна, но сите сме веќе македонски репрезентативци, свесни сме за нашата сила, влеговме во дуелите мотивирани и успеавме да ги добиеме. Чест и гордост ми е што сум дел од оваа екипа, а ова злато ќе ни биде мотив плус да продолжиме напред по истиот пат и напорно ќе работиме за

да оствариме уште поголеми успеси, како за клубот така и за репрезентацијата.

■ Појаснете ни малку за форматот во кој се одржуваат ваквите првенства и колку беше тешко да се дојде до златото?

СПАСЕНОВСКИ: Околу форматот, ова е тимско натпреварување, односно има вкупно пет борби со натпреварувачи од двата тима. Тренерот го прави распоредот кој ќе се бори прв, втор, трет... а во случај на една нерешена борба и резултат 2-2, има решавачка шеста борба.

Не беше лесно во ниту една од борбите, а иако сме млада екипа, имавме високи очекувања од ова првенство. Верувавме дека ќе победиме, а најголем оптимист беше Азиз. Во финалето, иако Турците беа поинкусни од нас, ние како да имавме повеќе желба и успеавме да го земеме златото.

«Колку време сте дел од КК Металург и кои се натпреварувањата за кои ќе се подготвувате во периодот што претстои?»

ПЕТКОВ: Јас во Металург сум седум години. Пред неколку недели имавме и изборен плејоф-турнир каде што успеавме да го освоиме првото место, што значи дека шансите да се квалификуваме за Светското првенство во Тенерифе оваа година ни се речиси 95 проценти. Тоа ќе се одржи во октомври,

па по кратка пауза, ќе почнам со подготовки за турнирот во Шпанија.

ИСМАИЛ: Јас сум од многу мали нозе во Металург, а во каратето сум околу 13 години. Што се однесува на тоа што ни претстои, за мене ова лето ќе биде подготвителен период за следното државно првенство, кое ќе се одржи на крајот на ноември, кое, пак, ќе биде од големо значење затоа што од следната години ќе се почне со собирање бодови за норма за на Олимписките игри. Така што, сезоната ќе биде исклучително тешка, па затоа подготовките ќе ги почнам навреме. По државното, до крајот на годинава следуваат премиер-лигите, како и Светското првенство, кое ќе биде најзначајно во таа трка за олимписка норма.

«Каратето беше прогласено за олимписки спорт и за првпат на Олимписките игри во Токио ќе има натпреварување во овој спорт. Што ќе биде потребно за да се обезбеди норма за на ОИ во 2020 година?»

ИСМАИЛ: Од тоа што го имаме досега како информации, се чини дека ќе биде компликувано, но морам да нагласам дека сè уште не се знае точно што се ќе биде потребно и колку бодови ќе треба да се обезбедат за да се обезбеди карта за на Олимписките игри. Од тоа што го знаеме е дека Светското првенство што е закажано за оваа година, како и наредните две европски првенства, но и посилените премиер-лиги во карате ќе бидат најважни, односно таму ќе можат да се соберат најмногу поени, кои, секако, сите ќе сакаат да ги добијат. Токму затоа конкуренцијата ќе биде пеколна и во една категорија на овие турнири ќе има огромен број натпреварувачи. Значи следните две европски и светски првенства ќе бидат клучот за пласманот. Веројатно наскоро ќе бидеме и многу подобро информирани за тоа што сè ќе треба да се направи за норма.

«Според вас, колку е реално да се очекува Македонија да има претставник каратист на ОИ 2020?»

ПЕТКОВ: Квалитетот на каратистите кај нас, реално, е голем, можеби не се тоа многу голем број, но мора да се каже дека има квалитет. Сепак, за да се обезбеди ваква норма ќе треба реално и многу да се вложи. Да се организираат многу контролни натпревари, да се учествува на голем број првенства. Многу фактори влијаат на оваа ситуација.

Досега на натпреварите сме се сретнале со каратисти што доаѓаат од земји што вложуваат многу повеќе во овој спорт, а нивниот квалитет не е толку висок колку на нашите. Така што, ќе треба многу работа и труд, но и голема поддршка и, сепак, ќе биде вистински предизвик за наши претставници да обезбедат норма во Токио. ■

ВРЕМЕПЛОВ

25 јуни 1934 година

Во Слоештица, Демирхисарско, роден е македонскиот поет, романописец, раскажувач и драмски автор Петре М. Андреевски. Се вбројува меѓу најнадарените, а воедно и најпопуларни македонски поети и раскажувачи. Основно образование завршил во родното село, гимназија во Битола, а студирал на Филозофскиот факултет во Скопје, на групата по југословенска книжевност. Работел во Македонската телевизија, бил уредник и на списанието „Разгледи“, член на Македонската академија на науките и на уметностите, на македонскиот ПЕН-центар и на Друштвото на писателите на Македонија од 1964 година, а во 1983 година бил и негов претседател.

Почина во Скопје на 25 септември 2006 година. Постхумно е одликуван со Орден за заслуги за Македонија, за исклучителниот придонес во развојот и во зацврстувањето на македонскиот дух и на националната самобитност.

Творештвото на Андреевски е разновидно и опфаќа: романи, поезија, раскази, драми, есеи и детска книжевност. Неговите дела се преведени на повеќе јазици: српски, хрватски, француски, романски, англиски, шпански, јапонски итн. Во два наврата (1984 и 2002 година) се објавени одбраните дела на Андреевски, во пет и во шест тома, соодветно. Андреевски е добитник на наградите: „11 Октомври“ (во 1968 година), „Браќа Миладиновци“ (двапати), „Радиновото признание“ (двапати) и „Стале Попов“ (двапати).

Највпечатлива збирка песни е неговата „Дениција“, објавена во 1968 година. Истата година „Дениција“ била наградена со наградите „11 Октомври“ и „Браќа Миладиновци“. „Пиреј“ е еден од најчитаните македонски романи во поновата македонска книжевна ера, објавен во 1980 година. „Пиреј“ денес е прифатена како еден култен македонски роман.

„Пиреј“ е трокотна трева, а некои ја викаат и коштрева. Ама ти колку сакаш кошкај ја, корни ја, таа пак не умира. Само малку да се допре до земјата и пак ќе се фати, ќе оживи, ќе потера. Ништо не ја ништи таа трева, почнува култниот роман „Пиреј“, а тоа е, всушност, и пораката на Андреевски, во која тој го идентификува нашиот човек и себеси, својата голема и трајна поезија.

„Пиреј“ е добитник на наградата „Столе Попов“, на Друштвото на писателите на Македонија, во 1980 година.

РЕПУБЛИКА	МАТЕМАТИЧКА ДЕФИНИЦИЈА ЗА ДИНАМИКА НА ФЛУИДИТЕ	ПЕЈАЧКАТА ПУГАЧОВА	ГЕРМАНСКИ ВЕТЕРИНАРСКИ СТРУЧНАК РУДОЛФ	ПРОДОРЕН ГЛАС НА ВИК НА СВИЊИ	ИТАЛИЈАНСКИ ФИЛМСКИ РЕЖИСЕР	ПЕЈАЧКАТА НОВАКОВИЧ	„ПЕТЛЕ“ НА ПУШКА (МН.)	ИМИЊА, НАСЛОВИ	СТАВ ВО БАЛЕТОТ НА ВРВОТ НА ПРС-ТИТЕ
ГРАД ВО ШПАНИЈА									
ИЗБИРАЧКО ТЕЛО									
РЕНДГЕНОЛОЗИ									
НЕУТРОН		РАЗОРЕН МАТЕРИЈАЛ ОГРАДА НА БИЛЛАРСКИ МАСА							
ПАМЕТ, РАЗУМ			АНУК ЕМЕ ОБИЧАЈ (ТУР.)			ЖАЛНИ ВРЕИ СОСТАНОК НА ВРВОТ (МН.)			
„LYBIAN AIR LINES“				СИМОН СИЊОРЕ ТЕНКИ КАЛИМИ			ИВО ДАНЕУ КОШАРКАРОТ ТВРДИК		
ЕДНО СВЕТСКО РЕЛИГАТОЗНО НАТРЕВАРУВАЊЕ								АМПЕР ХАОС, БЕЗРЕДИЕ	
УЖИВАТЕЛ НА ЕТЕР									АНТИЧКИ ЕРМЕНСКИ КРАЛ
ЖИВОТНА СИЛА, БОДРОСТ									
ЦИТАЧИ НА ЦИТАНИ ФИЛМОВИ									
ЕДНА МУЗИЧКА НОТА			ИТАЛИЈА ПИСАТЕЛОТ ФРАНС		ИСТОК ВИД СКИ-ЛАЧКА ДИСЦИПЛИНА		ЕРБИУМ ВИД ПТИЦА (ПЛОВКА)		
ЛАМЈА, АЖДЕР				СИМЕНС ОСТРОВ НА ОДИСЕЈ		РЕЧНИ ОСТРОВИ ЕЗЕРО ВО С.А.Д.			
АРОМАТИЧНА МАТЕРИЈА ВО ПЛОДОТ НА ВАНИЛАТА								ДЕНАР МАЛО НАСЕЛЕНО МЕСТО	
ЕЛЕКТРОН		ЖЕНСКО ИМЕ АНТИЧКИ ГРАД ВО ЕЛАДА							
БРОЈ НА РОДЕНИ ДЕЦА ВО ЕДЕН ПЕРИОД									
ЕДЕН РЕПТИЛ ЧЕСТИТ, ДОВЕРЛИВ									МАГНЕТЕН КВАНТЕН БРОЈ
С						СТАН, ЖИВЕАЛИШТЕ			

РЕШЕНИЕ: БАСКЕНОН, АНИМАТОР, РЕ. И. И. ЕР, АЛА, С. АП, ВАНИЛИН, Д. Е. АТАНАС, НАТАЛИТЕТ, КРОКОДИЛ, САГЛАМ, РОМ, ВИТАЛИТЕТ, АНИМАТОР, РЕ. И. И. ЕР, АЛА, С. АП, ВАНИЛИН, Д. Е. АТАНАС, НАТАЛИТЕТ, КРОКОДИЛ, САГЛАМ, РОМ

ТЕЛЕШКИ КРЕМЕНАДЛИ — СО БРУСКЕТИ —

СОСТОЈКИ:

- 2 телешки кременадли
- маслиново масло
- ворчестер сос
- 2 чешниња лук
- 1 гранче рузмарин
- 50 гр путер
- парчиња леб

ЗА САЛАТА ЌЕ ВИ БИДЕ ПОТРЕБНО:

- 1 краставица
- оцет и масло

ПОДГОТОВКА:

- Рерната загрејте ја на 200 степени.
- Телешките кременадли премачкајте ги со маслиново масло и со ворчестер сос. Оставете ги настрана.
- Парчињата леб премачкајте ги со маслиново масло, додајте сол и црн пипер и потпечете ги во рерна додека не добијат златна боја.
- Во тавче на рингла ставете масло да се загрее. Пржете ги кременадлите од двете страни за да поруменат. По една минута од секоја страна. Додајте го путерот, исечканото лукче и гранчето рузмарин. Кога ќе се растопи путерот прелевајте го преку месото. Превртувајте го месото постојано, тоа е тајната на сочното месо.
- Краставицата исечете ја на полумесечинки, додајте оцет, масло и копар.
- Месото послужете го во комбинација со салатата и со брусчетите.

СОВЕТ: Кога се подготвуваат телешки кременадли, правилно е да не се допечат. Но, познавајќи ги нашите навики за исхрана, ќе ви кажеме да ги испечете според ваша желба.

УЖИВАЈТЕ ПОДСОНЦЕТО

Со BLACK UP сонцето ќе стане пријател на вашата кожа, таа ќе биде заштитена, здрава и убава

СВЕТЛО ТЕН, СВЕТЛА КОСА	ЛЕСНО ГОРАТ И ТЕШКО ПОТЕМНУВААТ	Се започнува со КРЕМ ЗА СОНЧАЊЕ SPF-30, а се продолжува со МЛЕКО ЗА СОНЧАЊЕ SPF-20, или МЛЕКО ЗА СОНЧАЊЕ SPF-15
НОРМАЛЕН ТЕН, КОСТЕНИВА КОСА	ПОТЕШКО ГОРАТ И ПОЛЕСНО ПОТЕМНУВААТ	Се започнува со КРЕМ ЗА СОНЧАЊЕ SPF-30, а се продолжува со МЛЕКО ЗА СОНЧАЊЕ SPF-15, или МАСЛО ЗА СОНЧАЊЕ SPF-6
НОРМАЛЕН ТЕН, КОСТЕНИВА КОСА	ПОТЕШКО ГОРАТ И ПОЛЕСНО ПОТЕМНУВААТ	Во текот на сончањето, доволно е кожата да се третира со МЛЕКО ЗА СОНЧАЊЕ SPF-15
ТЕМЕН ТЕН, ТЕМНА КОСА	ТЕШКО ГОРАТ, ЛЕСНО ТЕМНЕАТ	Препорачуваме апликација на МАСЛО ЗА СОНЧАЊЕ SPF-6, или МАСЛО ЗА ИНТЕНЗИВНО ПОТЕМНУВАЊЕ SPF-10
ТЕМЕН ТЕН, ТЕМНА КОСА	ТЕШКО ГОРАТ, ЛЕСНО ТЕМНЕАТ	Се започнува со МАСЛО ЗА СОНЧАЊЕ SPF-6, а се продолжува со МАСЛО ЗА БРЗО И ИНТЕНЗИВНО ПОТЕМНУВАЊЕ
ДЕТСКА КОЖА	ЛЕСНО ГОРИ!!!	Постојан третман со КРЕМ ЗА СОНЧАЊЕ SPF-30

Black Up крем
за сончање
со SPF 15 и
антицелулитен
ефект **2 во 1**

#ВИСТИНСКОТЕМНО

WWW.ZLATENDAB.COM.MK